>>> يوځای ليکل شوي، هرکله چې دې د زده کړې توان له لاسه ورکړ زوړ يې، هغه که شل کلنی کې وي او که يا هم اتيا کلنی کې وي.<<<

د رنا دريڅه

سيد عبدالله نظامی د فيسبوکی ليکنو ټولګه!!!

Ketabton.com

ليکنه: سيد عبدالله نظامي

راټولونه او ترتيب: اجمل هيوادمل

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما خبري :

لکــه څنګــه چــې مــوږ پــه رښــتیني ژونــد کــې کوښــښ کــوو ښــه او لوســتي ملګــري ولــرو همداســي بایــد پــه مجــازي دنیــا (سوشــل میــډیا) کــې څــو چنــده کوښــښ وکــړو چــې لوســتي,منلــي او پــه مســایلو اګــاه خلــک ملګــري کــړو کــه لــه یــوي خــوا سوشــل میــډیا زمــوږ قیمتــي وخــت را بربــادوي لــه بــل اړخــه بایــد مــوږ هــم یــو څــه تــرې حاصــل کــړو او دا هغــه وخــت شــوني ده چــې ښــه او متدین خلک وڅارو •

د سوشــل میــډیا لــه پیلــه تــر اوســه کوښــښ کــوم او کــړی مــي ده چــې ښــه اشــخاص پیــدا او تعقیــب یــې کــړم چــې خوشــبختانه پکــې بریــالی شــوی یــم یــو لــه دغــو اشخاصــو څخــه ســید عبــدالله نظــامي ده هــر کلــه چــې پــه فیســبوک لیکنــه کــوي نــو لیکنــه یــې ډیــره مقنــع هــر اړخیــزه او پــه دلایلــو اســتواره وي چــې هــر شــخص کــولی شــي ډیــر څــه تــرې اخــذ کــړي مګــر پــه تاســف ســره زمــوږ ډیــری ځوانــان یــا علمــي قدرونــه ملګــري کــوي نــه او یــا یــې مونــدلی نشــي پــه دغــه خــاطر مــي اراده وکــړه چــې د نظــامي صــیب ځینــي لیکنــي راټــولي او د کتــاب پــه بڼــه یــې نشــر کــړم تــر څــو هغــو خلکــو تــه ورســیږي چې د ځوان علمي شخصیت له لیکنو محروم دي.

قلم يي هسک او روان اوسه!!!

اجمل هېوادمل

پکتیا مرکز ګردیز ابراهیم خیل

(c) ketabton.com: The Digital Library

❖ غـچ اخسـتل دویـم وار پـه هماغـه کچـه کـړاو دی لـه څـه چـې تـه لـومړی ځـل زورېـدلی یـې. خـدای تـر ټولـو ښـه انتقـام اخسـتونکی دی، ملامـت ور وسپاره او ته ترې ځه.

❖ د روانـي کـراری یـوه اغېزناکـه درملنـه دا هـم ده چـې انسـان هـرې پېښـې او هـرې خبـرې تـه غبرګـون ونـه لـري. د احساسـاتو کـابو د ځـان خوندیتوب مهمه لاره ده.

❖ د ودانی پر وره ځړېدلي دړه لیکل شوي:

د لـوی فکـر څښـتن پـر نظریـو او نوښـتګرو مفکـرو غږیـږي، د منځنـی کچـې وګـړي پـر پېښـو بحثونـه کـوي، او د ټیټـې کچـې انسـانان د خلکـو پـه اړه خبرې کوي.

❖ یـو عـالم پوښـتل کېـږي د کـوم دلیـل لـه مخـې مـوږ ویلـی شـو چـې حضرت محمد صلی الله علیه وسلم ښه مشر او رهبر و؟

ځـواب ویـونکی پـه اوس کـې د یـوه مشـهور امریکـایي لیکـوال او پوهنتـوني اسـتاد، دوه کتابونـه وریـادوي چـې پکـې د مشـرتابه ځـانګړنو او ښـه رهبـر پـه تـړاو څېړنـه او ارزونـه شـوې. پـه دغـو څېړنـو کـې معلومـه شـوې چـې تـر ټولـو بریـالی مشـر هغـه دی چـې خپلـو خلکـو تـه ریښـتیا وایـي، پـر کـړو ژمنـو ولاړ وي، او تېر ایستونکی نه وي.

عـالم دغـو څېړنـو تـه پـه اشـاره وایـي زمـوږ رسـول الله پـه خپـل ژوندانـه د ریښـتینولی، امانـت سـاتنې او نرمـو اخلاقـو لـه املـه د امـین نـوم ګټلـی و، هغـه نـوم چـې نـا مسـلمانو وګـړو هـم پـرې بـاور درلـود نـو ځکـه ویلـی شـو چـې هغـه د نړی په مشرانو کې تر ټولو ښه مشر و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

❖ د ژمنو ماتول او پر خبره نه ودرېده لومړی د همدغه ماتونکي څټ کږوي، ځکه د تل لپاره خلکو کې باور بایلي که یې هر څومره عمر او علم ډېرېږي.

څه چې خالق تعالی پرې ټینګار کړی ترې سر غړول، حتمي ده چې سزا لري.

"و اوفوا بالعهد ان العهد کان مسئوولا (سوره اسراء)"

❖ که یو څوک په ناسته لمونځ کوي، د بدعاتو تور پرې مه پورې کوئ، ښایي د ولاړې وس به نه لري. که یو څوک د مرستې لاس غځوي ریښتیا به اړمن وي، ټول اړمن سوالګر نه دي.

که چا د حق وینا درسره نه بدرګه کوله معنا یې دا نه ده چې حق پلوی نه دی، کومه جدي وېره به لري.

خو که د پوهنتون استاد پر فېسبوک لیکلو کې املایي تېروتنې درلودې دا دلیل یې مه منئ چې ګواکې په بیړه به یې لیکلي وي یا یې تلیفون پښتو نه لري.

سړي/سړی ته باید پیغام ورسول شي ځکه استاد د نورو لپاره لارښود دی.

❖ د ژوند تجربه دا ده که کوئ مزل کوئ لار ورکېده پکې وي، که تل لیکل کوئ تېروتنې ورسره ملې دي، که د نورو خوشالي غواړئ د خپل زړه درد ورسره تړلی دی.

لنډه یې دا، هغوئ چې کار کوي تېروتنې کوي هغه چې تیروتنې یې نه وینو د کار او زیار څرک یې هم نشته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

❖ انځـــور راتـــه وايـــي، زمـــوږ ښتن تعـــالی نـــږدې او ځـــواب ويـــونکی دی، نـــو هيلـــې مـــو د مخلـــوق پرځـــای خپـــل رب تـــه وغـــوړوئ زرغـــوني بـــه شي.

- فإستغفروه ثم توبوا إليه إن ربي قريب مُجيب".

❖ کـه يـو چـا لـه خنـدا سـره سپاربـتنه درتـه لرلـه او بيـا يـې وويـل، خفـه نشـې ټوکـــه مـــې درســـره وکـــړه. پـــوه شـــه د زړه خبـــره يـــې وه او درتـــه يـــې ورسوله.

❖ زمـــوږ ځـــان غوښـــتنه هيڅکلـــه چاتـــه زمـــوږ پـــه اړه د حـــق ويلـــو اجـــازه نـــه ورکوي.

ځان غوښتنه د انسان په ختـه کې ده، او د عمر په ډېرېدو وده کوي.

❖ د پردېسی د ماښام غورې وې،

يـــوه ويـــل اه څـــه ماشـــومتوب و، د ژونـــد بـــلا خوندونـــه پريمـــانی او ارزنـــی وې دريغه که يو وار بيا راشي.

بـل ويـل د وطـن لـه سـپېرو شـګلنو دالانونـو ځـار شـم سـپوره دي وي خـو چـې د کلـــي پـــر ډېـــه مـــازيګری وي. دريـــم پکـــې د خپلـــې مســـتی د دوران ســـاز وغږوه ويل يې جګړه وه او لس مې پر يوه سمڅه له پښو پرې ايسته.

❖ د سهار چايو ته ټول انډيوالان سر وهلي بر وهلي راټول شول،

شـونډې يـې وتلـې وې د ځېنـو رنګونـه لا ځـای تـه نـه و راغلـي، يـو بـل تـه يـې حيران حيران کتل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ماشومتوب ارمانجن له څو توبو ایستلو وروسته خوب واوروه، کټ مټ کېسه یې وکړه چې ماشوم یم د دیوانو له وېرې غونج شوی یم ادکي کیسه راته کړې چې که ویده نشې د ځنګله دیوان دا وخت تر کلي راځي هغوی چې سترګې غړوي خیر یې نشته وایي کړی شپه ړچ نیولی وم تر سهاره مې خوب رانغی.

بل د خوب اورولو ته ډاډه شو، ویل یې خوب مې لیده چې پولیس راپسې دي کډوال نیسي او بیرته یې خپلو وطنونو ته لېږي، نو دومره ځغاسته مې له ویرې سره کړې چې توبه، ناکراره شپه وه.

دریمه وویل دا څه ډول شپه وه، پر ټولو یو ډول خپسی کېناستلي، ما خوب لیده چې زه پوځي یم دوه سړي جنګي/ګوریلایان مو تر امنیتي څوکی رسیدلي نښه ویشتونکي دي موږ په دوه متره خونه کې لس تنه د سر ساتلو لپاره ټول شویو د ساه ایستل لا راته ګران وي.

دا لومړی ځل و چې زموږ د پردېسانو بندار کې په نا پوهیدلي ډول رینښتیا وویل شول، او هیڅا ونه ویل کاش پخوانی وخت بیا راشي، د تودو شنو چایو پر ګوټ هر یوه ویل «الحمدلله علی کل حال»

- د بدو ورځو دې منطق ته هم باید یو څوک په ذهني ډول تیار وي، که سوځېدئ ټول خلک به د اوبو راوړلو په پلمه درنه ځي.

- انسانان د خپل ډاډ لپاره یوازې د زغم ځواک لري، که پرې وپوهیږي خوار به نشي.

هیڅکله نه وایم « له ویرونکو شپېو سره مخ شوم» ښه ده چې ووایم« دغو شپېو کې زه وډارېدم.» مسولیت منل، ځان پېژندل دي، هغوی چې ځان وپېژانده خپله لاره موندلی شي.

- یو چا ته د هغه د ګناه او نیمګړتیا له امله پېغور مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکوئ.

د الله تعالی ژمنه ده، بېغور ورکونکی انسان به تر هغه نه مري چې هماغه کار پرې نه وي شوی چې ده پرې بل ته بېغور ورکړی و.

رسول الله صلی الله علیه وسلم ویلي: «من عیر أخاه بذنب لم یمت حتی یعمله.»

- ❖ دې انځور ته لیکل شوي، که ته ارام او بې غرضه ژوند هم کوې یو څوک پیدا کېږي چې ودې پاروي.

نو خپله کراري او زغم ساتل په کار دي، شر په هر حالت در رسیږي.

- ❖ که ستاسو مبارزین له ورځني خوبه پر سره غرمه وېښېږي او د کار ټاکلي ساعتونه ونه لري، د ولس د وېښتابه هیله ناچله ده.

نظام جوړول د منضبطو انسانانو کار دی.

- ❖ یوه چارواکي ته وایم دا خو ډېر پرېوتي اخلاق دي چې د سیاست لپاره ښکنځلمار کرایه کېږي او پر ټویټر او فسبوک مستعارو نومونو سره هر خوا داړل کا.

صاحب راته وایي باور دې وشه که دوی ته څوک معاش ورکوي، دا ټول د خدای خدمت کسان دي.

ښکنځل هم خدای خدمت شو؟

اعوذ بالله، یو ظاهرا متشرع انسان او بیا داسې وینا..

(c) ketabton.com: The Digital Library

❖ خبرې ښې دي تر ملغلرو؛

لــه پېړیــو پېړیــو د نــړۍ د زور واکــو نظــامونو د سانســور تګــلارې چــې ګــواکې هــر څــوک د خبــرې کولــو حــق نــه لــري او یــا دا چــې واکمــن هــر څــه وایــي بایــد ورســره بدرګــه شــي د اوســنۍ نــړۍ او پــه اصــل کــې د اســلامي اصــول ســره سمی نه خوري.

قران کریم په بیا بیا انسانانو ته د ښو خبرو او استدلال سپارښتنه کوي.

«ادعُ إِلیٰ سَبیلِ رَبِّكَ بِالحِکمَةِ وَالمَوعِظَةِ الحَسَنَةِ وَجادِلهُم بِالَّتي هِيَ أَحسَنُ؛

«خلــک پــه نرمــۍ، هنــر او نیکــو لارو خپــل خــدای تــه ور وبلئ،اســتدلال او مناظره وکړئ.»

وَقُولُواْ لِلنَّاسِ حُسْنا؛ له خلکو سره په غوره بڼه خبرې وکړئ.

فَلْيَتَّقُــوا اللّهَ وَلْيَقُولُــواْ قَــوْلاً سَــدِيدا؛ الهــي پرهېزګــاري خپلــه جامــه وګرځــوئ او په زغم او استقامت وغړیږئ/پخه خبره وکړئ.

کلــه چــې ستاســو خــالق تعــالی تاســو تــه د غــوره خبــرو او اســتدلال حــق در کــوي، نــو انســان د خپلــې واکمنــۍ د بقــا او خونــدیتوب لپــاره پــه کــوم دلیــل د وینا د ازادۍ مخه نیولی شي؟

❖ د یوه مشهور ناول څو کرښې:

“ نــه غــواړم څــوک مــې پــه بشــپړ ډول درک او وپېژنــي. غــواړم، یــو نــا معلــوم ژونــد او ګونګــه نــړۍ ولــرم. د نــورو لــه ســترګو پنــاه ژونــد کــې راتــه خوندیتوب او ازادي ښکاري.”

Night Train to Lisbon by Pascal Mercier

❖ د ترکیــې ســوېل ختــیځ کــې یــوه ډلــه ځوانــانو ځــایي کلیســاو تــه د ګــلاب ګلونه یوړل او سوېډن کې یې د قران کریم د سوځولو غندنه وکړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دغو لاریون والو یوه استازي ابراهیم خلیل لیکلي، موږ دوی ته وښودله چې اسلام د مینې او سولې دین دی، ان هغه کسان چې د اسلام خلاف تندلاري او دهشت کوي موږ ورسره بدچاري نه کو، ځکه زموږ د پیغمبر سیرت له مهربانۍ ډک دی.

د نړۍ لرو بر کې د قران عظیم الشان د سوځولو پېښه غندل شوې، ډیرو مسلمانانو لیکلي« قران یوازې پر کاغذ لیکل شوی کتاب نه بلکې د خلکو په سینو کې خوندي دی.»

❖ زموږ د سپېڅلي ګروهې یوه خوږه لارښوونه داده چې د خدای رسول صلی الله علیه وسلم وایي پر زمانه او وسیلو بد پال مه نیسئ، او پر یوه انسان بد ګماني تر ټولو لویه ګناه ده.

وایي د ښه اټکل او ګمان روایت شته، نو موږ ولې د ځو بد ګمانو او منفي فکره انسانانو له امله خپل عقاید ملامت کړو.

❖ ضد، یا وچ غیرت د انسان تر ټولو لوی دوښمن دی.

همدا وچ غیرت یو ځوک په کورنۍ کې د خپلولۍ پرېکون ته هڅوي، یو عالم انسان په یوه داسې ډله پسې روان کړي چې مشري او جوړښت یې له نالوستو سره وي، او کله کله خو همدا ضدیت او وچ غیرت خلک له خپل دین، کولتور او نورو مهمو ارزښتونو سره دوښمنۍ ته ودروي.

❖ زموږ د خلکو هیله نه بلکې ټینګه غوښتنه داده چې نړیوالي رسنۍ دې زموږ د ملي ټلویزون په توګه خپرونې وکړي او بودیجه دې یې هماغه کوربه هیوادونه ورکړي، زموږ ملي ټلویزون پروا نه کا که د لیدو کتو خبرونه خپروي او که بل هرڅه کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له باليووډ او هاليووډ له سينماګانو غوښتنه لرو چې فلمونه دې زموږ له ارزښتونو سره سم جوړ کړي، څو د خپل هيواد کليوالي تياتر هم نه سموو.

سياستوال وايي، نړۍ بايد موږ ته نظام راجوړ کړي بشري حقونه راکړي او چې موکه راکړل شوه د خپلو خلکو حق مو بيا د دوبۍ او ترکيې په بيلډينګونو کې سمبال کړ.

داسې نه کيږي بابا!

څو په تمه د سپرو يو، نو به پاتې پر ميرو يو.

- ❖ د رسول عليه السلام يوه سپارښتنه دا وه چې پر ژويو او څارويو مهربانه اوسئ.

زموږ د اخلاقو په کتاب کې پر حيوان مهرباني بيخي نشته د وهلو او ډبولو بيلګه کې يې وايو «داسې ووهئ لکه حيوان»

د انسان د رواني کړونې څېړکي نه پيژنو او فزيکي ډول تر هغه چې يو څوک مو وژلی نه وي نو کړول يې نه بولو وايو يار څه بد مې درسره کړي «وژلی خو مې نه يې؟»

او په پای کې موږ تر عربو او عجمو د غوره ديندارۍ دعوه هم لرو.

- ❖ انسانان کله پخپله پوهه کې دومره ډوب شي چې خپله بې وسي ترې هېره شي. يوازې په کړاو کې پوهيږي چې څومره عاجز او بې وسه دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- ❖ يـــوه جرمنـــي مېشـــته افغانـــه مېـــرمن نكـــل كـــوي چـــې د نـــور محمد تركـــي واكمنـــۍ كـــې د افغانســـتان د هغـــه مهـــال اســـتخباراتو يـــې پـــلار ونيـــوه او تـــر ننـــه ډب ډوب شـــو، وايـــي پـــلار مـــې د پراختيـــايي بانـــک يـــو عـــادي مـــدير و. د پـــلار لـــه وركېـــدو وروســـته مـــې ورور د ننگرهـــار پوهنتـــون د طـــب پـــوهنځي محصـــل د حكومـــت لـــه لـــوري تـــري تـــم شـــو، او پـــه دې ډول زموږ د كورنۍ جوړښت ټپي او موږ كډوال شوو.

ورته مې وويل ولې دې د هغه مهال يادښتونه ونه ليكل؟

وايـــي ليكلـــو تـــه مـــې زړه تنگيـــږي، گنـــې ډېـــر داســـې لوســـتي افغانـــان پېـــژنم چـــې د كودتاه چيانو له لوري ناترسه ظلمونه ورسره شوي.

زمـــا خپـــل بـــاور دادى چـــې كـــه مـــوږ د يادښـــتونو د چـــاپ دود او د ليكلـــو هنـــر لرلـــی هيڅكلـــه بـــه پـــر مـــوږ هغـــو خلكـــو ځانونـــه د ختـــيځ د برابـــرۍ د شـــعار او بيـــا وروســـته د لوېـــديځ د ولســـواكۍ او بشـــري حقونـــو د اډانـــو ســـرلاري نـــه راپېژنـــدلی او پـــه منـــډه برېتـــو او يـــا نرمـــو ژبـــو بـــه يـــې خپـــل پـــرون لـــه خلكـــو نـــه هېرولی.

- ❖ د انســـان د ځـــان غوښـــتنې تـــاو هلـــه احساســـولی شـــئ، كلـــه چـــې د يـــوه عمـــر خـــوږلي تـــاريخ پـــوه د اړونـــدې مفكـــورې، سياســـي ډلـــې او بـــاورونو تېـــر نقـــد كـــړئ. ډېـــر يـــې حتمـــي درتـــه وايـــي د پـــرون خبـــرې پرېـــږدئ د حـــال خبـــرې وكـــړئ، پـــه داســـې حـــال كـــې چـــې تـــورې څنـــې بـــه يـــې د پـــرون پـــه خبرو ټولولو او نكل ليكلو سپينې شوي وي.

- ❖ پرېـــږدئ چـــې نقـــاش او انځـــورگر مـــو اصـــلي بڼـــه وكـــاږي، پېښـــه او نقـــل، اصل زيانمنوي.

- ❖ مـــوږ يـــو ځـــوک دومـــره عقـــديي كـــړو چـــې د صـــله الرحمـــۍ حـــواس يـــې مـــړه شي او بيا هيڅ زړه سوی او درناوی نه كوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

❖ د هر ظالم د ژوند تېر وګورئ، د عقدې يو رګ به لري، نو کله کله مظلوم د ظلم بنسټګر وي.

❖ انساني زړه پر ډېرينه مجسمه هم درديږي، او ډېرين زړه پر انسان هم نه خوږيږي.

او دې انځور ته ليکل شوي، نه مې لوريږي مات زړي انسانان ووينم ان که دوښمنان مې هم وي.

"لا أحب رؤية المنكسرين ولو كانوا أعدائي."

❖ اديب او ژورناليست سعيد محمود تقي الدين په ۱۹۴۹ زيږديز کال کې خپل ورور ته وليکل:

وروره سلامونه او ښې هيلې!

خبر شوم چې خپل ګران هيواد لبنان کی وزير ټاکل شوی ياست.

له دې خبر سره زما ذهن ته هغه زما او ستا د وړوکوالي حالت رایاد شو.

ياد دې شي! هغه مهال چې ما او تا به ماسختن د خوب لپاره پر ځغاسته د پلار کټ ته تللو، سيالي به دا وه چې کوم يو مخکې رسيږي چې له پلار سره ويده شي. پلار به مو لاسونه بويول چې ايا لاسونه مو له خوراک وروسته وينځلي که نه. که به هر چا لاسونه نه و مينځلي د خوب لپاره به يې ځان سره نه مانه.

ګوره وروره هغه اوس په سنديانة مقام کې تر خاورو لاندې پروت دی.

زه او ته به هم د هغه خوا ته ورځو لاس به مو بويوي، چې د حرام رزق بوی ترې ځي او که د حلال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو وروره که دې لاس پاک ساتې، وزارت دې مبارک شه!

هر څوک او هر چارواکی باید خپل لاس هره شپه له ویده کېدو وړاندې بوی کړي حرام یې لمس کړي که حلال.*

زما د قدرمن استاد برهان الدین برهان له خولې نکل دی.

❖ صبر او زغم د څښتن تعالی حکمت ته د درناوي لوړه ځانګړنه ده. که څوک صبر ولري د ژوند لپاره یو غښتلی زړه مومي چې هیڅکله د ماتې احساس نه کوي، له هر وار لوېدو سره هسکه غاړه راپورته کیږي.

ستاسو سبانۍ نیکمرغۍ په نني صبر کې نغښتې.

قران کریم کې د صبر اړوند له ۲۵ ډېر ایتونه شته،د صبر د ارزښت او بدلې ترڅنګ الله تعالی د انسان پیدایښت له سختیو او ربړو سره یاد کړی.

(لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسانَ فی کَبَدٍ)سورة البلد

❖ د دین عالم د لغوي معنی له مخې هغه څوک دی چې دیني زده کړې او تخصص لري، خو د بشپړو معنویاتو له پلوه یوازې هغه څوک دیني عالم نه دی چې له مدرسې،پوهنتون، او معهدونو فارغ وي.

ښایي یو نا مسلمانه کس هم زموږ دین لوستی وي په قران کریم پوه وي خو موږ ورته د خپلې ټولنې او مروجې ترمېنالوژۍ له مخې دیني عالم نه وایو.

دیني عالم، امام،خطیب،ملا، مولوي .. هغه څوک دی چې عالم وي،عمل یې وي، حلیم او خیرخواه وي، د خپلې دلې د ګټو لپاره دیني روایات نه تفسیروي، پر خپلو مقتدیانو سترګې نه راوباسي، غوسه او په تنده ژبه خبرې نه کوي، پر خلکو د کفر او الحاد ټاپې له محکمې او قضا پرته نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لګوي، له جنجالي سیاسي اړخونو سره په ښکنګ کې نه ودریږي، د مذاهبو ترمنځ اختلاف نه راپاروي، ځان ته په لوړ مقام او عوامو ته د ناپوهو په نظر نه ګوري او ګنې نوري ښېګنې.

دا ټولې ځانګړني د محمدي اخلاقو بېلګې دي.

زموږ پیغمبر هیڅ ځای خلک نه دي سپک کړي، ځوک یې لارو کې په پایپونو نه دی وهلی، د ګناه له امله یې د مخ تورولو او تحقیر سزاګانې نه دي ورکړي،ښکنځل او نورو ته توهین یې د منافق کار بللی، هیڅ وخت په لوړ غږ نه غږېده، په مسلمانانو یې د الحاد ټاپې نه لګولې او په ټولنه کې ان نا مسلمانه وګړي یې له چلنده اغېزمن او خوښ وو.

د الله تعالی امر هم دی چې موسی علیه السلام ته یې د ښه لارښود او غوره عالم د لټون ویلي هغه چې د پرمختګ او بریالیتوب لاره درته جوړوي.

«قالَ لَهُ مُوسى هَلْ أَتَّبِعُكَ عَلى أَنْ تُعَلِّمَنِ مِمَّا عُلِّمْتَ رُشْداً»سورة کهف

❖ د شوروي اتحاد وروستي مشر میخائیل ګورباچوف به ویل که تاسو په خپلو ټېرو کارونو ویاړئ او فکر کوئ پروني کارونه مو عالي دي، ددې معنا دا ده چې نن مو څه نه دي کړي او ناکام یاست.

❖ په تورتم کې ناسته دې له راغلي سباونه هم ناخبره ساتي او یو ګام تګ دې رڼایي ته نږدې کوي.

دې تیاره موسم کې چې ښونځي تړلي د کور هره خونه باید د ښونځي ټولګی شي، یوه ورځ به د جهل له فکرونو ساه وتلي وي، او د وطن لوڼه به له راڼه فکر سره پایدلي وي.

خدای خو مهربانه دی!

(c) ketabton.com: The Digital Library

- لندن کې د روڼ اندو افغانانو غونډه وه، ویناوالو یوه یې ویل د شاه امان الله خان له لوري د میرمنو حقونو او ازادیو لپاره هڅې کمساري وې، بل ویل زموږ د ډیموکراټیک جمهوریت موده کې د مېرمنو ونډه په ټولنیزو چارو کې بېخي نامې وه، بل پسې پاڅېده او په فلسفي انداز یې ژبه ایله کړه چې کله څوک د مېرمنو ونډې ته په ټولنه کې ژمن نه وي انساني ارزښتونو ته نه دی ژمن.

زما د یوه دوست میرمنه چې غونډه کې یوازینۍ ښځینه ګډونواله وه څلور کونجه تالار ته یې په غبرګو غبرګو وکتل چې دا سړي خو پر ځان عریضې کوي، یوه یې هم د لندن په څېر د ازادیو ټولنه کې نه مېرمن غونډې ته له ځان سره بیولې وه او نه یې د کور بله ښځینه غړې چې په داسې ټولنیزو او علمي ناستو کې ګډون وکړي.

نو خبره مې دا کوله چې موږ د خبرو خلک یو د نورو ښځو ته ازادۍ غواړو، پخپله لندن،واشنګټن، پاریس.. کې شاهانه ژوند لرو خو په ډوډۍ پسې حیران ولس ته وایو پورته شئ د ملي ګټو ساتنه وکړئ.

تر ټولو مقصر خلک همدا لوستي یا نیمچه لوستي دي، چې د نا انصافیو تله یې تل لاس کې ده او د بې وزلو هیوادوالو پر ژوبلو اوږو یې خپل اړم ایښی.

- زموږ یو کلیوال به ویل چې دا فلانی ملک مې دې مړ کړي خو چې دا نېغه شمله مې مخې ته نه ګرځي. نو زموږ له درې رنګه وطني غرور سره لوبېدونکي زلمي د مرڅپنو پر زړه تر سلو ماتو لوی درد تېروي.

- ملي احساسات دومره زور لري چې له ولسونو د ژوند بل هر اړخ هېروي، که ورته خپرېدونکي انلاین رسنۍ هرڅومره بې خونده او ناسمه املا انشا سره لیکل خپروي خو چې د دوئ د هیواد نوم پکې وي هرکلی یې کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که هرڅومره درغل او فساتي خپل یې پر دې موکه غږیږي دوئ یې اوري، او د ډیرو بختورو مسلکي او اخلاقي نیمګړتیاوې ددغو احساساتو سیوري کې پټې شي.

ولسي مینه د یوه هیواد ځواک دی!

❖ ویټامین ص

یو څوک په مسکه ځېره، روانه ژبه او ولسي ځېره خپلو خلکو ته وایي، ایا د ویټامین ص په اړه مو اورېدلي؟

خلک ورته هک پک شي د A-B-C-D او نورو ویټامینونو په هکله مو اورېدلي و خو د(ص) په هکله نه.

ویناوال وایي ویټامین ص ستاسو روان، له څښتن تعالی سره اړیکه او ټولنیز ژوند در سموي، هیڅکله یې مه قضا کوئ.

ص:

صلاة-لمونځ

صوم- روژه

صدقه-ښېګڼه او لاس نیوی

صبر-زغم

صحبة صالحة- نیکي خبرې او له نېکانو سره خبرې کول.

دا ډول حکمت به څومره لوی اغېز ولري چې امام یې مقتدیانو لپاره کاروي او د دین پلي کېدا ته خلک وربلي.

که بل امام په تروش تندي، له غوسې غرور او پرېشانی سره ډکه ځېره چې وسله وال سړي یې هم بدرګه کوي او ممبر ته وخیژي خپل خلک وترهوي، ویې ګواښي، خلکو ته ووایي د سړي زامن شئ ګنې خیر به مو نه وي، د الله دین ومنئ سمې جامې واغوندئ ، زما ډله او لاره ومنئ .

(c) ketabton.com: The Digital Library

نــو دا ډول امــام بــه خپــل مقتــديان څــومره خــوښ وســاتي او د ديــن لــور تــه بــه يې وبلي؟

اسلام په زور نه دی راغلی په حکمت او ښه انساني چلند خپور شوی.

- ❖ ثبــات د فزيكــي امــن معنــا نــه لــري، ټيكــاو دې تــه وايــي چــې د ټــولنې بنســټونه د مســوليت لــه مخــې وپالــل شــي نــه د بــازار د ســود ســودا پــه توگه.

زمــوږ د بــې ثبــاتۍ څــومره لــوی بيلكــې دي، لــه شــځړو او ټوپــک ســره پاېــدلو خلكــو شــل كالــه د ډېموكراســۍ او ولســواكۍ درس ولــس تــه وركــاوه، د سياســت معيــار پكــې د مــادي شــتمنۍ او زور واكــی لــرل دي، د شــپېتو تــذكيرو پــه ټولولــو يــو خامــه خولــه چــالاک ځــوان د عمرخوړلــو باتجربــه كليوالــو ملــک جوړېــده، كــه دې د څــو ســوه زرو خلكــو څــو ورځــې ډوډۍ او د عكســونو چــاپولو وس درلــود ولســي اســتازی جوړېــدې، لــه لنــدن او واشــنگټنه ځوانــان او پيغلــې پــر پــردو مرســتو ولاړ ټــوک ټــوک وطــن تــه مــزدوری تــه تلــل او دا دی كــال كېــږي نالوســتې مينــدې واكمــن مــلا تــه د قــران كــريم او احــاديثو لېكچــرې وركــوي چــې مولانــا صــاحب زمــوږ ديــن وايــي تعلــيم پــر ښــځه او نــر فــرض دی او هغــه كلــه د واســكټ جېــب تــه وگــوري چــې پيســې نشــته، كلــه د مســتورو مېنــدو پــر ســترگو وربــرگ شــي چــې د كولتــور لــه املــه مــو ښــونځي تړلي او كله وايي د خدای پر دغه حكم د دې كلي د علماو اجماع نشته.

څه نادرې به دا بې وسه ولس ونه گوري څه درسونه به نور راشي.

رب دې دا تقديرونــــه زمــــوږ ددې متزلزلــــو تــــدبيرونو د ســــمون لپــــاره بــــدل كړي.

- ❖ لــه اســلام وړانــدې د جهالــت پــر مهــال لــه نجونــو ســره كركــه دومــره ډېــره وه چــې پــر پيدايښــت بــه يــې د مبــاركۍ پرځــای كــورنۍ تــه تسليت وركــول كېــده او ســپكونكي تــوري بــه كــارول كېــده «هنيئــا لــک النافجــه»

(c) ketabton.com: The Digital Library

پردۍ او بې کاره به یې ګڼله، همدا ډول د ژوند له حقه نیولې د ژوند د اسانیو تر حقونو به یې ترې اخستل.

قبیلوي مشرانو به ویل دوی خپل رواج او فرهنګ ته د درناوي لپاره دا کار کوي.

اسلام دا هر څه له یوې مخې بدل کړل دومره لوړ درناوی یې ورکړ چې نبي علیه السلام به خپلو ملګرو ته ویل تاسو کې بختور هغه څوک دی چې لومړنی اولاد یې نجلۍ وي، هغه کور کې چې نجلۍ وي برکتونه ورسره مله وي.

مېراث، تعلیم، او ټولنیزو چارو کې ونډه ورکړل شوه.

خو دا دی څه دپاسه ۱۴سوه کاله وروسته له بده مرغه بیا یو شمیر خلک د قبیلوي مشرانو د هغه فرهنګ ننګې ته راوتلي چې په خپل جهالت پرې ټینګ ولاړ وو، د خدای له قهره نه ډارېده خو د قبیلو له پېغوره ډارېده.

❖ جګړه او ویجاړي د کرکې زېږنده ده، کرکه له ناپوهۍ پیدا کیږي.

❖ که انسان یوه زره شعور او پوهه هم ولري د یوه ګل پاڼه به لا پرې نه کړي. نن یو ناځوانه خبر پر خواله رسنیو خپور دی چې پکتیکا کې یو کرکجن د منو سلګونه ونې ریبلې، یوه ونه څومره کلونو کې ثمر ته رسي نو که مو خلک له ښونځیو لیرې وساتل، د انسان مرګ، د ودانیو ویجاړول، او د ځنګله او بڼ وهل به ورته د یوې ګړۍ خوا سړول ښکاري.

❖ د انساني ژوند په تاریخ کې له ښځو سره د بې رحمه چلند دومره بدې بیلګې شته چې په لوستو یې انسان البته انسان ته درد رسیږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هندوستان کې خلکو د لور زېرېدنه د خپلو خدايګوټو تېروتنه ګڼله، د ساتي يا ستي رسم او قانون له مخې هغه مېرمن چې مېړه يې مړ کېده بايد د هغه له مرګ وروسته دا هم ژوندۍ وسوځول شي.

اوسنۍ روسيه، يونان او روم کې د غلام او ميرمن ډير توپير نه کېده، په نړدې ټوله اوروپا کې له صنعتي انقلاب وړاندې د ښځو ژوند در په خاورې پر سر و.

په تاريخ کې به يې ښايي کمې نادره ښې بيلګې هم وي خو تر ټولو لوی بدلون د اسلام دين د ښځو ژوند کې راوستی چې ښځو پکې د کرار ساه واخسته او ان ټولنيز ځايونو لکه جومات او د مشورو او ناستو سيمو ته هسکه غاړه او په درناوي تللې.

د ښوونځيو بند ساتل د اسلام له تاريخ سره اړخ نه لګوي بلکې له دغو نورو بدو بيلګو سر چينه اخلي او راتلونکي نسلونه به دا د يوه تياره پېر پاڼه يادوي.

نو دا تياره پاڼه ځېرول غواړي، د اسلام تاريخ له نوم بدۍ ژغورل غواړي

❖ که درک کړئ يو څوک په کوم حالت کې درسره غږېږي، هيڅکله به د چا په خبرو خوا بدي نشئ.ډير کله جنجالونه د ناسم پوهاوي او ناسازه حالت له امله وي.

❖ چې چاپېره ترې زنځير او نه زندان شته

ستا په ښار کې داسې هم يو بنديوان شته

بيا په خپله د خپل زخم چاره ګر شوم

څه موده خو منتظر وم چې ياران شته

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه دوی چې هم زما سره په ضـــــــد وو

چې ته راغـــلې نه سیلۍ شته نه باران شته

دلته اوس هم د جـــنګ ورځ لمانځلی کیږي

دلته بیا هم د ســـــــــندرو قدردان شته

که ملنګ یې غـــــــــره زړه دې د باچا دی

په خـــــــــویونو دې اثر د خاندان شته

ابرار غر

- د پښــتونخوا د ملایــانو یــو کمــال دادی چــې وعظونــو کــې پــر خپلــو خلکــو د مــرګ فتــوا نــه ورکــوي، د یــوه بــل عقیــدې ښــکنځي، کتابونــه ښــکنځي، ان لــه احــادیثو منکــر او نقــادان هــم پکــې وي. دیوبنــدی یــې د اهــل حــدیث ســپکاوی کــوي، پنجپیریــان د شــاه منصــور مــذهب لــه ممبــره پــر بــدو ردو یــادوي، خــو بیــا بیرتــه واده او غــم ښــادۍ کــې ناســت وي، خپــل سیاســت وال، هنرمنـــدان او هنرمنـــدانې، کرکټیـــان او نڅـــاګرې پـــه ټوکـــو ټوکـــو نقدوي ته وا د سوداګرۍ شریکان یې دي.

زمـــوږ د بـــره وطـــن علمـــا لـــومړی ســـړی وژنـــي بیـــا یـــې پـــر تنـــدي د فتـــوا لیـــک ږدي چـــې ګـــواکې دا یـــې ګنـــاه وه نـــو ځکـــه د مـــرګ لایـــق و، پـــر ژونـــد ورســـره هیڅ بحث خاص نه کوي.

- د کابـــل پوهنتـــون یـــو محصـــل یـــوه ورځ د ولســـي جرګـــې د یـــوه وکیـــل کـــره رانتـــوت ګریـــوان یـــې څیـــرې کـــړی یـــا پـــرې څیـــرې شـــوی و، ســـور شـــین کیـــده ویـــل یـــې پـــر لوحـــه د پوهنتـــون او دانشـــګاه لانجـــه کـــې مـــې کوتکونـــه خـــوړلي، وکیـــل صـــاحب تـــه مـــو لـــږ مـــالي او سیاســـي ملاتـــړ وکـــړه نـــور نـــو د ملـــت د ارزښـــتونو د ســـاتنې قربـــانۍ تـــه مـــوږ ولاړ یـــو کـــه سر مې هم ځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مـــوږ ورتـــه ویـــل درس تـــه لومړیتـــوب ورکـــړه دا جنجالونـــه بـــه دې زده کـــړې تکنۍ کړي.

ســړی ســور شــو ویــل یــې کــه خپلــه بــې غیرتــه یاســت ماتــه د بــې غیرتــۍ تبلیــغ مــه کــوئ، زه پــر ملــت پالنــه او ملــي ترمنــالوژۍ لــه ســره تېــر یــم ایرانــۍ کلمــې نشم منلی.

انـــډیوال اوس اوروپـــا کـــې مېشـــت دی او لـــه پرونـــه یـــې لســـم لکچـــر لـــولم چـــې وایـــي ژبـــې خـــوږې دي، پســـتې دې، او لـــوحې مـــه لیـــرې کوئ،دانشـــګاه مـــو خپله ده ښځي رشته مو ورسره ده، نفرت مه خوروئ.

نــو څــه ووایــو چــې دا ســړی پخــوا ســم و، کــه اوس ســم شــوی خــو پــه ثبــات راتــه نه ښکاري.

❖ پرتګال کې له ککرو جوړه کلیسا؛

د هـــډونو کلیســـا- Capela dos Os sos د ایبریـــا جزیـــره کـــې پـــه شپاړســـمه زیږدیزه پېړۍ کې جوړه شوې.

پـــه ورننوتلـــو ســـره انســـان ســـخت ډاریـــږي، خـــو هغـــوئ چـــې د ژونـــد خـــوږوالي ته یې پام نه وي وریادوي چې وخت د انسان له ککرې څرمن اړوي.

د ککـــرو او انســـاني هـــډونو د ټولولـــو فکـــر د هغـــه مهـــال لـــه راهبـــانو ســـره ددې لپـــاره پیـــدا شـــو چـــې ګـــواکې هـــدیرې بـــه ډیـــره ځمکـــه نـــه نیســـي او پـــاتې شـــونې هډونـــه بـــه د کلیســـا وړې خـــونې تـــه راوړل کېـــږي، کـــه څـــه هـــم دغـــه نظریـــې ډیـــر دوام ونـــه کـــړ، یـــو کتـــاب دا هـــم لیکـــي کلیســـا کـــې ۵۰۰۰ ځړېـــدلې ککـــرۍ چـــې د یـــوه ماشـــوم ډانچـــه هـــم پکـــې ده، د یـــوې شـــاهي کـــورنۍ د خـــدمتګارانو اړونـــد وو.

❖ مسلمانانو کې تبلیغ؛

۲۰۱۷ کـــال یـــو انـــدونیزیایي ددغـــه کلیســـا انځـــور پـــر خوالـــه رســـنیو خپـــور کـــړ ویـــې لیکـــل چـــې دا د انـــدلس د هغـــو مســـلمانانو ککـــرې دي چـــې د اشـــغال پـــر دبـــره کېـــدو یـــې لـــه دینـــه تېرېـــده نـــه منـــل. ۲۰۲۰ کـــال ورتـــه انځـــور د فرانســـې یـــو

(c) ketabton.com: The Digital Library

مـــوزيم پســـي وتـــړل شـــو او يـــو الجزايـــري وليكـــل دا د ســـلګونو هغـــه مســـلمانانو د ککرو انځورونه دي چې د فرانسي ښکېلاک موده کې وژل شوي.

خو فرانسويانو رد کړه چې اصلادا انځور د دوئ د هيواد نه دی.

کلـــه کلـــه دا ډول تبليغـــات خـــورا احساســـات پـــاروي، نـــو ښـــه ده چـــې لـــه احساساتو وړاندې څيړنه او لوست وشي.

د انـــدلس فتحـــه د ۷ مـــې مـــيلادي پيـــړۍ وروســـتيو او بيـــا نيـــواک يـــې د اتمـــې ميلادي پيړۍ لومړيو کې و.

❖ د قوشـــتيپې کانـــال چـــارې د پـــروژې د ســـمبالګرو لـــه نکلـــه تـــر خپلـــې ټـــاکلې مـــودې ځلـــور مياشـــتې مخکـــې بشـــپړيږي، او دا ډاډ هـــم شـــته چـــې درغلي او فساد به پکې لکه د پخوا نه وي.

د کابـــل پـــه ګـــډون د هيـــواد ډېـــرو ښـــارونو کـــې لـــه کنـــدهار پرتـــه ښـــاروالۍ ډېـــرې منظمې دي او په لږو امکاناتو ښه کارونه کوي.

د بـــاختر اژانـــس فعاليـــت چـــې پخـــوا پـــه ټپـــه ولاړ و اوس کـــه څـــه هـــم تبليغـــاتي بڼـــه لري خو له تخنيکي پلوه پياوړی شوی.

په وطن کې هيڅوک په وازه خوله د هيواد نوم او هويت نشي ننګولی.

ګڼـــې نـــورې ښـــې بيلګـــې بـــه هـــم وي چـــې اوســـمهالې واکمنـــي يـــې لـــري، خـــو لـــه تعلـــيم او دنجونـــو د ښـــونځيو تـــړل کېـــده يـــې لـــه خلکـــو او هيـــواد ســـره داســـې غليمانـــه چلنـــد دی، چـــې کـــه وطـــن لـــه ســـرو زرو جـــوړ هـــم کـــړي راتلـــونکی بـــه يې تياره وي.

تـــازه کـــونړ، نورســـتان، زابـــل او يوشـــمير نـــورو ولايتونـــو کـــې چـــې ځـــايي چـــارواکو د خپـــل زړه ســـوي لـــه مخـــې د نجونـــو ځينـــې ښـــونځي او تعليمـــي مرکزونـــه پرانســـتي و، د مشـــرتابه لـــه ډاره يـــې بيرتـــه تړلـــي.دا عمـــل هيڅکلـــه د بخښلو نه دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- ❖ يو ځوان پر پښو چارسدوالو څپليو، پر غاړه کندهارۍ جامو او پر سر له ژيړې پکتيا والې پګړۍ سره د پښتانه کولتور ورځ ځان او خلکو ته بختوره بللې.

همدغه ځوان او تاند چاروکی مې ياد شي دوه کاله وړاندې د لويې جرګې تالار کې يې د يوه سپين ږيري پر څوکۍ اوښتو انځور سره يې د تمسخر او خندا نښې پر فسبوک پوسټ کړې وې.

د پښتون کولتور، د سپين ږيرو او تر ځان مشرانو درناوی لازموي ان که فکري او ايډيالوژيک اختلاف هم ورسره ولرې.

- ❖ که د فلسفې استاد هم و، خو چې عقده يې درلوده د منطق تمه ترې مه لره.

- ❖ په لومړي ځل به يوه سعودۍ مېرمن فضا ته سفر وکړي. د سعودي عربستان SPA خبري اژانس ليکي د دغه هيواد د ملي فضايي ادارې د پلان له مخې به دغه مېرمن د نوي زېږديز کال ۲۰۲۳ لومړيو کې فضا ته لاړه شي.

رويټرز خبر ورکړی چې دا سفر د ايکسوم په نوم د امريکايۍ فضايي څېړنيزې ادارې په ملګرتيا تيار شوی.

نړۍ بدلېدونکې ده، عرب امارات، سعودي، قطر او نور عرب هيوادونه پر دې پوهېږي چې سيالي د جګړې په زړو رواياتو نشي.

مونږ لا له فضا سره يو ميليون ورځې واټن لرو، يوازې د ګاونډ د ډاکترانو له احتياجۍ د خپلو خلکو ژغورولو لپاره د خدای تعالی د حکم پر وړاندې د رواج په نوم اېښودل شوې ډبرې ليرې کړئ، او ترلې ښونځي پرانيزئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- ❖ شیخ یوسف القرضاوي د افغانستان په کشاله کې د خپل وس په کچه د یو عالم دنده پرځای کړه. د شوروي خلاف د افغان جهاد کلونو کې یې پراخې هڅې کولې چې له عرب نړۍ د افغان کډوالو او ظاهرا د خپلواکۍ په نیت پورته شویو خلکو لپاره مرستې ټولې کړي.

هغه د کورنۍ جګړې پر مهال پر افغان جهادي مشرانو ډول ډول فشارونه راوړه چې د واک جګړه پرېږدي او دغه جګړه یې فتنه بلله.

په ۲۰۰۱ کال کې د خپل وروستي سفر پر مهال یې کندهار کې د هغه مهال د طالبانو قاضي القضات او د سترې محکمې له ریس مولوي نورمحمد ثاقب سره پر دې خبرې وکړې چې د بامیانو د بودا ړنګول له اسلام سره کومه اړیکه نه لري او یوازې دا چې د یوې تاریخي مجسمې نړول دي.

شیخ القرضاوي که څه هم پر افغانستان د امریکا د پوځي یرغل سخت مخالف و، افغان سوله کې یې د بین الافغاني خبرو ننګه کوله. په ۲۰۲۰ کال کې یې د مولوي عطا الله لودین په مشرۍ له کابله د ورغلي پلاوي او بیا وروسته د طالبانو له یو شمیر غړو سره ولیدل او ټینګار یې دا و چې افغانان باید د خبرو له لارې یوې حل لارې ته ورسیږي.

شیخ القرضاوي له اره مصری او د ژوند ډېر کلونه یې قطر کې تېر کړل او ددغه هیواد تابیعت هم ورکړل شوی و.

خبر دی چې د اسلامي نړۍ دغه لوی عالم له دې نړۍ د۹۶ کلونو په عمر وکوچېد.

پر ګور یې نور.

- ❖ د مکې مکرمې په درې کیلو مترۍ کې د جبل النور په نوم غر چې حرا سمځه یا غار حراء پکې واقع ده، او پر حضرت محمد صلی الله علیه وسلم لومړنی وحې هم هلته راغلې ورسره د قران کریم لومړنی ایت چې د لوست امر کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا اوس د سعودي د ثقافت او ښاروالۍ ادارو پکې د لېزر وړانګو او ځراغونو پر مټ د قران کريم هغه مبارک ايۀ ليکلی او له ځو کېلو متره وړاندې د ليدو وړ دی.

جبل النور چې له کابل او کندهاره نه ليدل کېږي زه يې دا انځور خپروم او چاروا کو ته ورياد وم چې لوست د الله تعالی امر او رسول الله ته لومړنی رسېدلې خبره ده، نو د خدای ومنئ د خپل هيواد د بچو پر وړاندې د لوست دروازې مه تړئ.

❖ ځو کاله وړاندې يو حاجي والي صاحب د حج له سفر وروسته د ولايتي بيا رغاونې د ټيم امريکايي قومندان ته د سوغات په توګه تسبح او زمزم اوبه د يوې لوی ناستې پر مهال په وياړ ورکړې، سره له دې چې د زمزم او تسبو سره پر تړاو تقدس باندې باور ارزښت لري چې سوغات اخستونکي سره نه و، نورې خو اوبه او تش کاڼي دي، خو د حاجي صاحب اخلاص و.

❖ که د عرب نړۍ علما نه وای د سويلي اسيا مدرسو به د خپلو فتاوو له لارې د قدرت د ګټو لپاره د دين ډېر مهم ارکان مباح ګرځولي وی.

شيخ القرضاوي په يوه وينا کې وايي له نورو دينونو سره د اسلام يو توپير دادی چې له لومړي سره يې ټينګار پر علم دی، او د دين علم بايد د رياضي، فزيک او طبابت له اړوند ځانګو جلا ونه ګڼل شي.

❖ که تاسو د ګړۍ ستن د سهار پر وخت برابره کړئ که نه، سهار به راځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره له دې چې جګړو هر بنسټ ته زيان اړولی، خو د لوستو او پر دونيا او دين د پوهېدلو افغانانو شمېر د تېرو ځلوښتو کلونو پرتله ښې خوا ته تللی.

کومي تېروتني چې پېښېږي د نظامونو د کمزورۍ له امله دي چې هغه د ولس له وسه پورته کار دی.پخوا به يوه لوی کلي کې د فاتحې لپاره د قران کريم لوستلو او دوعا ته يو سړی پر بخت موندل کېده، او د هغوی به هم د لږو يې قرات او لوست سم و. ډيرو پر خلاصه علم خلاصه کړی و، د قران د تفسير ژبه او پوهه يې نه درلوده، په ډيرو مسلو کې به يې د ځان خلاصون لپاره ويل (دې مسله کې د علماوو اختلاف دی) يو شمير کمساري او د لوړ مقام علما به هم و، خو شمير يې لږ و.

له ښه مرغه اوس که د دين خبره يو ملا په ناسم ډول تشريح کوي د زرګونو پر دين پوهو ځوانانو او حقپلو علماوو غبږ ورسره پورته کېږي، څوک د خپلې ګټې لپاره بدعات نشي دودولی، هيڅوک پر ولس فرايض نشي مباح کولی يوازې د جبر سيوری به وي، خدای به د عدل او انصاف ورځې هم راولي.

حوصلې لوړې ساتل غواړي،زموږ رب عادل او رحيم دی.

- که مو چا زړه ازار کړی وي، د کرارولو لنډه لاره يې بخښنه ده، د کينې تاو تر تله نه سړيږي.

ځېنې خلک د عمر مشروالي له امله وبخښئ.

يو څوک ښايي د هغه د وړسترګي،حريص او ډارن عادت له امله وبښل شي.

چا به د نورو مجبوريت ته کتلي وي، بخښل يې شوني دي.

په ناپوهېدلي ډول د چا ازاري لاس هم بخښل کېدای شي.

يو څوک ممکن د تېرو ښېګڼو له امله وبخښل شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځيني خواړه ژبي وي، ورته موسک شئ بخښنه ورته وکړئ.

د ځېنو سترګې ښکلي وي، د هغه لپاره يې وبخښئ.

مانا دا چې بخښني ته هره پلمه لټول کېدای شي، يوازې ظلم او د چا کړول دي چې هيڅ دليل او پلمه نلري.

❖ که د غچ اراده لرئ څښتن تعالی ته يې وسپارئ هغه تر ټولو ښه غچ اخستونکی دی

إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ

❖ مونږ خلک به ډيرې ښېګڼې او مثبت عادتونه هم لرو خو د ناکاميو لپاره مو دا يو ټکی هم بس دی چې ژوند کې جدي خلک نه يو.

مړی به د کور په غولي کې پروت وي، مونږ به يوه کونج ته دوه دوه کېږو، او په راټولو شويو خلکو کې به پر يوه ملنډې وهو.

د خپل کور، کلي او هيواد د راتلونکو پنځوو کلونو په اړه عملي فکر نه کو.

که مو يو مسلک يا يوه دولتي دنده ترلاسه کړه انګيرو، بايد پکې زاړه شوو.

هنرونه،مسلکي وړتياوې او بنې کال په کال بدليږي مونږ يوازې په تېرو کلونو شمېر کوو چې څومره وخت مو تېر شوی، حال دا چې يو وخت ښايي زمونږ هنر له وخته تېر وي او نوې بڼې د کار مخې ته راغلي وي.

نړۍ کې خلک له ۲۱ کلنۍ تر ۶۵ کلنۍ لږ ترلږه په منځنۍ کچه شپږ مسلکونه بدلوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کاتو په نوم یوه ځیرنیزه اداره لیکي، ۲۱ پیړۍ کې ۴۰ په سلو کې امریکایي کارګر لنډمهالي قراردادیان وو، او د اړتیا له مخې له یوه شرکته بل او له یوه مسلکه بل ته تلل.

موږ تل فکر کوو دنده باید راکړل شي، نړۍ کې خلک دنده پسې لټون کوي.

زموږ سیاست هم د نه جدیت له امله وران او ناسازه دی. ملت پالنه مو یوازې شعرونو ته پاتې ده او یا هم د حجرې تاوده مجلس ته چې یو فلسفي د نورې نړۍ مثالونه او خپلې پخوانۍ قهرمانۍ رایادې کړي.

تر هغه چې جدي نه یو، نړۍ ته به مهم نه ښکارو او ژوند به هم راپسې له خندا شین وي.

- ❖ هر ځای تاریخي سیمې د سیلانۍ او ګرځندوی لپاره ښکلې وي او پالل کیږي.

زموږ د ښار دغه تاریخي غونډۍ چغان نومیږي. د چغانیانو پاچاهي پرې تېره شوې، د چنګیزخان او هولاکو/هلاکو د لښکرو د ماتو تاریخ پکې نیم ژوانده پروت دی.

د جنګ د وطن دا تاریخي غونډۍ د اسداباد ښار پر ختیځه څنډه د دوه سیندونو منځ کې داسې تړې او سپیره ولاړه ده ته وا زموږ د بې وزلو وګړو د سپیرو شونډو انځور پر سینه ساتي.د چغان پر هسکو د صوبو او بریاوو د لمانځنو پرځای ددغه غونډۍ لمنه کې د پراته کلي کرهالي خلک هر کال د وري ۳۱ د خپلو هغو ۱۲ سوه کلیوالو پر ډله ایز قبر ویر کوي چې د یوه نسبتا لوستي او د تمدن د دعوه ګیر افغان واکمن نور محمد ترکي په واکمنۍ کې په بې رحمۍ پرې بیلډوزرې وګرځول شوې او ژوندي تر خاورو لاندې شول.

دې هیواد کې که هر څومره بهرني ښکرور مات شوي، د خپلو نامردۍ یې دومره ظالمانه دي چې له خلکو یې بهرني یرغلګر هېر کړي، نو ځکه مو خلک په هره بده ورځ د پرونۍ بدې ورځې ارمان کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا کیسه په بیا بیا تکرار ده،بهرنیان دې زمونږ واکمنو ته دوعا کوي چې د هغوئ تیرى یې هرځل له ولسه هېر کړى.

❖ د نیټ فلکس د نوښتګر پروډکشن یوه مشره چې له لیرې د نړۍ بیلابیلو هیوادونو کې له کاري ډلو سره کار کوي، یوه مرکه کې پوښتل کېږي، دومره خواره واره خلک او کاري ډلګۍ څه ډول مدیریت کوئ؟

وایي تر ټولو لوى کمال دا دى چې یو باور رامنځ ته شي نو که بیا څوک لیرې هم وي مدیریت یې اسانه دى.

-نو باور څه ډول رامنځ ته کیږي؟

ویل یې کله مې هم همکارانو ته درواغ نه دي ویلي او نه مې فریبانه هنر کارولى نو ځکه مې باور پوخ ساتلى.

مونږ که څوک د یوې برخې د مشر په توګه ګورو، لومړنى سپارښتنه او لورینه مو دا وي چې ورته وایو اشنا فکر دې ساته تر لاس لاندې خلکو ته ریښتیا مه وایه، یا هم دا چې هر یو ته بیله بیله خبره کوه نو ته به بریالى یې.

همدا حالت دى چې کله مو کوم دوست له یوې ادارې رخصتیږي یوه پسې ژاړي سل پرې لعنت وایي.

❖ زه به د جونګړو د الفت سندرې وایمه

تاسو که ستائینه زرپرستو! د محل کوئ

نیت مو که منزل ته د مقصد د رسېدو وي نو

شپه ورځې مزل کوئ، مزل کوئ، مزل کوئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځئ د زړه په تار د ژوندون مستي نغمې وچيړئ

غيږه د ښکلا کې ذکر څله د اجل کوئ؟

مونږه لېونو خو ياره! زړه ژبه يو کړي دي

تاسو په وينا د شېخ فريد باندې عمل کوئ

پريږدئ پسرلي کې د ژوندون د زړه چاودون قيصې

راز سره خبرې د خوبانو د غزل کوئ

سليم راز

❖ خاموشـــي د ګڼـــو ځوابونـــو تولګـــه ده. زمـــوږ د پيغمبـــر صـــلى الله عليـــه وسـلم وينـا ده څـوک چـې پـر خـدای او د اخـرت پـر ورځ ايمـان لـري يـا دې ښــه خبــره وکــړي يــا دې غلــی پــاتې شــي. زمــوږ لارښــود عليــه الســلام ځـان تـه مـلا او عـالم نـه دی ويلـی تـل يـې ځـان ښـونکی بللـی:إنَّمـا بُعِثـتُ مُعَلِّما

نــو پــر مــوږ هــم د هغــوی درنــاوی لازم دی چــې يــو څــه يــې راښــودلي، کــه د څښـــتن تعـــالی کتـــاب يـــې را اورولـــی او کـــه يـــې ســـاينس، ټکنـــالوژي، ادبيـــات او نور ژوند را زدده کړی.

خدای دې ترې راضي شي.

❖ نجـــاة الســـيد داود مصـــری ميـــرمن ده. پـــه علمـــي رتبـــه ډاکتـــره/دوکتـــوره ده. پــه ګڼــو قضــايي چــارو پــه ځــانګړې ډول د مېرمنــو د حقونــو لپــاره د اســـلامي اصـــولو اړونـــد ادارو تـــه سلامشـــورې ورکـــوي. پـــه مصـــر، ســـعودي او الجزايـــر کـــې د پوهنتـــوني اســـتادې او فقهـــي عـــالمې پـــه توګـــه يــې دنــدې ســرته رســولي. (محاصــرات فــي قواعــد الفقــه الکليــة) پــه نــوم کتاب يې د الازهر په ګڼون ډېرو پوهنيزو ادارو کې تدرسيږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(احکام الظهار في الفقه الاسلامي) يې يو بل نامي اثر دی چې ۱۹۹۰ کې چاپ شوی، لسګونه نور علمي اثار او څېړنيزې مقالې يې ليکلي.

لنډه دا، ارمان هله درځي چې له دومره لويو دعوو سره موږ په پښتو او دري ژبو کې په ټول تاريخ کې دومره ديني کتابونه او اثار نه دي ليکلي لکه دې يوې ميرمنې چې ليکلي.

ورسره يې دا هم ثابته کړې چې يوه مسلمانه مېرمن د اسلامي نړۍ د عالمانو او پوهانو منځ کې خپلې ورتياوې ښودلی شي، که مو تعليم فرض وباله له هغې ليوالتيا سره چې زموږ خلک يې له دين او زده کړو سره لري، د نجات دا ډول پرښتې به مو د هيواد هر کاله کې د پوهې وزرې وغوړوي.

خدای مو دې سم کړي!

❖ له خپل حالته تش شکايت او مايوسه ژوند ته ډېره وهل د ناکامۍ هغه پړاو دی چې له بريالي راتلونکي سره دې اړيکه پرې کوي.

او زموږ خو ددغه اړيکې پرې کېده زموږ د ژبې له شاعرۍ ښکاري. د اوروپا په ژوند کې به ټپې ليکي چې او زه خان ملک خو داسې نه وم، ميرات ميرات شوم د کوڅو ملنګ دې کړمه!

ظالمه ملنګ نشوې کارته جوړ شوې وطن کې دې بې زحمته خوړله د کاکا او ماما له برکته.

❖ د حضرت محمد صلی الله عليه وسلم د زوکړې بختوره ورځ په اوس کې ځکه د لمانځنې او يادونې لپاره اړينه ده چې، د هغه مبارک انسان په لاس د رڼا پيلوزې د ناپوهۍ په تيارو پوښلي کونجونه روښانه ، د بشري حقونو او لوړو اخلاقو رسالت يې پرځای کړ، خو دغه پيلوزه چې سلګونه کاله وروسته موږ ته راپاتې ده، نړۍ ته مو يې بدل انځور ورکړ،په خپلو کليوالي روايـاتو مو بله وساتله او د

(c) ketabton.com: The Digital Library

علـم او پــوهې پــر وړانـــدې د دیـــن پـــه ســـیوري کـــې د جهالـــت د تـــورې دورې قبیلوي ننګ مو په الهي حکم غوره وباله.

پــر دې ورځ بایــد نــوي نســل تــه د نبــوي ســیرت درس ورکــړل شــي او وریـــاده شـــي چـــې زمـــوږ ارزښـــتونه زمـــوږ د لارښـــود پـــه وجـــود کـــې څـــومره عـــالي او کمساري دي.

بایــد نــړۍ تــه یــاده شــي چــې ددې دور انســان هغــه احکــام نــه دي منلــي چــې زمــوږ لارښــود تــر مړینــې وړانــدې پــه وصــیت کــې اورولــي وو، او پــه ټینګــار یې ویلي و چې د ښځو پر وړاندې چلند کې له الله تعالی وویرېږئ.

یـــا ربـــي أخرجنـــا مـــن ظلمـــات الجهَـــلْ والـــوهم إلـــى أنـــوار المعرفـــة والعلـــم ومـــن وحول الشهوات إلى جنات القربات

❖ نېکمرغـــي هرځـــای شـــته، خـــو کـــه یـــې د پېژنـــدلو وړتیـــا ولـــرې خپلـــه دې ده.

❖ کابـــل او واکمـــن یـــې کـــه پـــه هـــر رنـــګ اوښـــتي، دا ژیـــړه ودانـــۍ هماغـــه د قربـــاني کابلیـــانو زبېښـــلو رنګونـــو تـــه ورتـــه پـــاتې ده، هغـــه قربانیـــان چـــې ســـرو لیوانـــو تـــه وفـــادارو د شـــرقي ښـــامار پلـــوالی تـــه ټېـــل وهـــل او تـــر پښـــو شـــنو غازیـــانو پـــرې د خپلـــو پـــاټکونو او کوڅـــه پـــه کوڅـــه د فرعـــوني واکمنیو مېچنې وګرځولې.

کابـــل کـــه د لوېـــدیځ د شـــتمنۍ پـــه لوټېـــدا کـــې شـــور کـــاوه او کـــه لـــه ســـمڅو د اتلســـمې پیـــړۍ راوتلـــو فکرونـــو تـــه خـــاموش دی، همـــدا دوه رنګونـــه نـــه دي بـــدل- د وطـــن د وګـــړو د وږو خېټـــو مړولـــو تـــه جـــوړه د ســـېلو ودانـــي او د هغـــو ښـــاریانو رنګونـــه چـــې د سیاســـت   هـــر بـــدلون کـــې ژیـــړ زبېښـــلي وي، کلـــه پـــرې ږېرې اوږدې او کله پرې له سرونو سرې ټوټې تړلی شي.

❖ ایمان له تجربې وړاندې حقیقت درک او پېژندلی شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

جبران خلیل

❖ د پښېمانۍ ځواک؛

ډانیل ایچ.پینک پخپل کتاب The power of Regret یا د پښېمانۍ ځواک کې لیکي:

پښېماني یوه تل پایه سزا نه ده، بلکې هغه ځراغ دی چې تاسو مخ ته پرته لار پرې د راتلونکي لپاره رڼا ساتئ، او د موخې درک درته جوتوي.

نو که له هرې پښېمانۍ کرېږئ له همدې اړخ ورته وګورئ چې همدا ستاسو د ناسمې خوا سره د مخه ښې شېبه وه او نور یې د تکرار لوری نه نیسئ.

❖ ډاکټر اباسین یوسفزی یوځای د یوه افغان شاعر ملا بسمل یو شعر لولي. خبرو کې وایي، کابل کې وو، یو ښایسته سړی راغی ،ښکلې ږیره یې وه ملا هم و او دا بیت یې ووایه:

مرګی حق دی خو دا خوند نکړي بسمله

چې د تره زوی دې ژوندی وي او ته مړ یې

ماته تر شعر ډېر د اباسین صاحب یادښت خوند راکړ چې د ملا، او ږېرې یادونه یې په ځومره درنښت وکړه.

دا په پښتونخوا کې یوه له تر ټولو لویو ښېګڼو ده چې یو سړی سرتور ګرځي خو چې جومات ته ننوځي له سره رومال تاووي او یا خولۍ پر سروي.

د سینما پر پرده د پنجاب لوڅې نڅاګرې یې ننداره کړې وي چې راووځي جومات ته به منډه کړي وایي جي اودس به وکړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاعر، سندرغاړی، ملت پال ، د مدرسي مفتي او سیاسي ملا یې پر ستیج د یوه بل مخالف وي خو ډوډۍ ته پر یوه دسترخوان کیني، لوی لوی دیني عالمان یې له موسیقکارانو سره ناستي ولاړې لري.

همدغه زغم د پېښور سینماګاني او د حقانیې مدرسه ګاونډیاني ساتلي.

برخلاف زموږ منځ کې ملا صاحب د مرچو پر بوجۍ ناست وي د خپلو کلیوالو جنازو او ښادیو کې د واړه اختلاف له امله ګډون نه کوي.

که ملا واکمن شي ملت پال فراریان وي، که ډیموکراټ واکمن شي ملا په منډو وي، کله خو ډیموکراټان مو تر هرچا ډېر افراطیان وي.

ښایي زما خبرې تکرار وي، خو هر وخت پر دې فکر یم تر هغه چې زغم نه وي ملا او سندرمار یوبل ته غاړېنوځي د یوه بل درناوی ونشي کرکه به وي- خدای دې یې ورکه کړي.

❖ انسانان د خپلو نیمګړتیاو له امله له ازمایښت سره مخ کېږي، له ځان سمولو سره د ښو ورځو تمه وکړئ.

د الله تعالی پرېکړې پر انصاف او عدل ولاړې دي.

إِنَّ اللَّهَ لا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْئاً- الله خلک په هیڅ ښه نه کړوي، او پر مخلوق د هیڅ شي ظلم نه کوي.

❖ د هر فکر خلک واورئ، تر ځان مشر ته لا ډېر غوږ شئ، سفر وکړئ. دا د زده کړې غوره درکونه دي.

❖ د جغرافیې زندانیان نومې کتاب لیکي:

روسیه د نړۍ تر ټولو لوی هیواد دی، ￼تر چین او امریکا دوه واره لویه ده، تر هند پنځه ځله لویه ده، د برېتانیې تر جغرافیې۷۰/اویا واره

(c) ketabton.com: The Digital Library

پراخـــه ده. دغلتـــه ۱۴۴ میلیونـــه وګـــړي ژونـــد کـــوي چـــې د ډېـــرو وړو هیوادونـــو لکـــه د نایجریـــا د وګـــړو لـــه شـــمیر ســـره برابـــر دي، خـــو دوئ دومـــره ســـر شـــاره دي چـــې د نـــړئ ځواکمنـــو هیوادونـــو تـــه هـــر وخـــت جـــګ لـــتي ولاړ دي. پـــه تېـــرو ۵۰۰ کلونـــو کـــې پـــرې څـــو واری مخـــامخ یرغلونـــه شـــوي خـــو خپلـــه جغرافیـــه یـــې لا پراخـــه ســـاتلې، ان یـــو وخـــت خـــو یـــې د اورال لـــه غرونـــو تـــر هنـــدوکش لمنـــو لاس ورســـېده او د افغانســـتام پـــه لانـــدې کولـــو یـــې خیـــال و چـــې د هنـــد ګرمـــو اوبـــو تـــه بـــه ورســـي. لیکـــوال ددې خلکـــو ټینـــګ روســـی دریـــځ د هـــوډ مهـــم اړخ بـــولي، ډېـــره خـــاوره یـــې د اســـیا لویـــه وچـــه کـــې ده، وایـــي یـــو وخـــت مـــې لـــه یـــوه روســـي کـــامره مینـــه هغـــه ځـــای کـــې د کـــار پوښـــتنه وکـــړه چـــې اوروپـــا ختمیـــږي او اســـیا تـــه اوړي چـــې تاســـو د کـــومې ســـیمې اوســـیدونکي یاســـت اســـیایي یـــې یـــا اورپـــایي؟ وایـــي ســـړی لـــږه شـــېبه غلـــی شو او بیا یې ځواب راکړ - یو هم نه یم زه روسی یم.

نـــو د انګریـــز لیکـــوال تـــیم مارشـــال د «جغرافیـــې زنـــدانیانو» کـــې راتـــه د ســـایل صاحب شعر راوغورځېده:

که لږ پخپله ځمکه ودرېدې اسمان به شې

- ❖ تـــاریخ د هوښـــیارنو پـــه وطـــن کـــې د پیښ او زرګـــر هټـــۍ کـــې هغـــه انځـــور دی چـــې دوئ ورتـــه ګـــوري او تـــرې د پرونـــي لوښـــي کـــوږوالی او ناســـم جوړښـــت پـــه ننـــي هغـــه کـــې لـــه منځـــه وړي. د سیاســـتوالو کاللـــه کـــې د هغـــوو یادښـــتونو کتـــاب دی چـــې لـــه تېروتنـــو یـــې زده کـــړه او د ښـــېګنو او پرمختګ نوې لارې پکې ګوري.

تـــاریخ د مغـــرورو او نـــاپوه پـــه وطـــن کـــې پـــر دېـــوال د ښـــکار شـــوي ښـــاروي ځړېـــدلی ښـــکر دي چـــې تـــش ډول یـــې پـــرې جـــوړ دی او د ځـــان د زنـــده بـــاد هغـــه شـــعارونه چـــې د ســـرتېرو پـــر قبرونـــو لیکـــل شـــوې وي، هلتـــه د پـــرون او نن توپیر نه کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

❖ د انسان جامه اخلاق دي، او د دغو جامو جېبونو کې د ژوند د هر پړاو بريليک ځايدلی شي، خو که دا جامه نه وه د دوکتورا، ماسترۍ او هېڅ دورې سند دې په لوخ وجود نشي نښتلی حتمي به غورځي.

❖ د نامتو ديني عالم شيخ صالح الفوزان له نکله دي چې وايي هغوئ چې زغم نه لري دين هم پکې نشته، هغوئ چې بې صبره او بې زغمه دينداري کوي داسې دي لکه بې سره تنه او دا ځکه چې زغم يا صبر ته د دين سر او مغز ويل شوی.

صبر دی چې په ژوند کې مو له افتونو، او هر ډول تيندکونو ساتي.

❖ ويجاړي يوازې پر ماين الوځول شوي سړکونه او د الوتکو پر بمونو ويجاړ کلي نه دي. ويراني دا هم ده چې قاضي پټ مخ د توت د ونې لاندې د محکمې داسې حکم اوروي چې تميز طلبي او ننګولو حق پکې نشته.

ويجاړي دا هم ده چې حجرې،ديرې د هغو سياسي بحثونو ځايونه وي چې عموما د هيوادونو پارلمانونو کې کيږي.

کور وراني هلته هم احساسولی شي چې د ټولنې متمدنه برخه يوازې د پرمختللې نړۍ جامې او نيکټايۍ ته تمدن او پرمختګ وايي، او وطن تش په سندرو جوړوي.

او د غرقېدا ويره هله ډېره شي چې د رياضي ښونکی ټولګي ته په ننوت زده کونکو ته ووايي درځئ نن به شعر او شاعري وکړو.

❖ الاوسط ورځپاڼه: د طالبانو يو پلاوی چې د فلسطين، مصر، ليبيا، لبنان، إريتريا، ترکيې او سوريې د ديني عالمان يوې ناسته کې د ګډون لپاره ترکيې ته تللی و، د ليبيا د يوه اسلامي خوځښت د

(c) ketabton.com: The Digital Library

پخــواني مخــکښ مشــر او مفتــي ســامي الســاعدي ســره پــه ناســته کــې د افغانستان پر اوسمهالو حالاتو خبري کړي.

سامي څوک دی؟

د ورځپــاڼې لــه نکلــه هغــه د لیبیــا د وســله والــو د اســلامي ډلــې ایــل ای ایــف جــي تــر ټولــو یــاد مشــر و چــې وروســته د دغــه ډلــې فعالیتونــه ناقانونــه اعــلان شــول او معمر قذافي هغه اسلامي ډله د ترهګرۍ نوملړ کې راوسته.

دغــه ډلــه پــه ۱۹۹۵ کــې لیبیــا کــې د جهــادي فعــالیتونو پــه نیــت جــوړه شــوې وه. ســامي د طالبــانو پــه پخــواني حکومــت کــې افغانســتان کــې ژونــد کــاوه د ۲۰۰۱ کــال بــدلون پرمهــال چــې امریکــا پــر افغانســتان پــوځي یرغــل وکــړی هغــه د خپــل یــوه بــل ملګــري عبــدالحیکم بلحــاج ســره یوځــای ونیــول شــو او بیــا د لیبیاحکومــت تــه وســپارل شــو. لــه ۷ کالــه زنــدان وروســته ازاد او بریټانیــا کــې یــې پنــاه واخســته. ســامي د معمــر قــذافي د واکمنــۍ لــه نســکورېدو وروسته بیرته خپل هیواد ته ستون او په طرابلس کې مېشت شو.

ســامي الســاعدي د اکتــوبر پــر ۲۰ اســتنبول کــې د دینــي عالمــان پــه غونــډه کــې له طالبانو غوښتي و چې د نجونو ترلي ښونځي دې پرانیزي.

الاوســط ورځپــاڼې خپــرو کــړو انځورونــو کــې لیــد کیــږي چــې دغــه لیبیــایي مــذهبي مشــر پــه دودیــزو لیبیــایي جــامو کــې د طالبــانو لــه پــلاوي ســره غږیــږي، د طالبــانو پــلاوي کــې د هغــوئ د بهرنیــانو چــارو وزارت اســتازی ولــي الله شــاهین د اطلاعــاتو او کولتــور وزارت یــو چــارواکی او د طالبــانو ویانــد ذبــیح الله مجاهد لیدل کیږي.

❖ ډیــر کلــه چــې یــو څــوک اړ وي خبــرې وکــړي نــه غــواړي پــر خبــرو او بحــث یــې قضــاوت وشــي. کــه تاســو د مقابــل لــوري پــر خبــرو قضــاوت کــوئ نــو هغــه تــه د ځــان کــابو کولــو او سانســور تــر څنــګ د بــې بــاورۍ لامل ګرځي.

سم لاسي د یوه چا په اوربدو قضاوت نا انصافي ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

❖ د خبرو پر وخت یوه ترټولو اسانه او د ځان لوړ ښودلو لار مقابل لوري ته نصیحت کول دي. خو دا نا مناسبه چاره ده چې که یو څوک له موږ د حل لارو غوښتنه ونکړي، د نصیحت اجازه مو تر نه وي اخستي او له یوه سره نصیحت پیلوو او چاته وایو چې دا کار وکړه دا مه کوه.

ښایي ستاسو د ژوند تجربې له نورو سره یو ډول نه وي هماغسې حل لارې هم ممکن بدلې وي.

زه هم دا نصیحت نه کوم چې تاسو ته وایم ناصح مه اوسئ یوازې د یوه کتاب له یوې پاڼې د خبرو د هنر یوه برخه مې رانکل کړه.

❖ تېرو کلونو کې به د هر چارواکي پر کاري مېز لویه ښایسته دړه باندې دا حدیث لیکل شوی و (لعن رسول الله ﷺ الراشي والمرتشي..)

د کال پای کې به افعانستان د نړۍ تر ټولو درغل او فاسد هیواد اعلان شو.

اوس چې چارواکي غونډو کې د وینا پر دریځ ودرېږي د قران کریم دا ایت به ولولي (إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَى أَهْلِهَا..) او بیا به د دیني زده کړو یو نیمچه عالم د طبابت، انجنیرۍ یا د بل مسلک اړوند ادارې پر لوړه دولتي څوکۍ د ګمارنې اعلان وکړي.

له دې ښکاري چې موږ افغانان څومره صادقان یو، پر ځان پخپله عریضې کوو، یا دا چې د څښتن تعالی او د هغه د پیغمبر ویناوې د خپلې روا او ناروا دواړو لپاره کاروو.

❖ زاړه لوښي قیمتي وي، خو که فکرونه په تېره زمانه کې بند پاتې شي او زاړه شي زهرجن کېږي لاس او پښې به مو شلې کړي. نړۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

بـه هسـکو تـه الـوت کـوي تـه بـه پـه داسـې سـمڅه کـې پـروت يـې چـې د خيرات غوښتلو لپاره د لوړ غږ وسيله به هم نلرې.

کـه سـل کلـن هـم يـې د ننـي عصـر د مـزل هنـر زده کـړه، ځکـه خـو وايـي؛ ژوند له زانګو تر ګوره زده کړه ده.

اطلبوا العلم من المهدِ الی اللحد

❖ لـه راتلـونکي بـدلون سـره مقاومـت مـه کـوه. پرېـږده چـې ژونـد پـه تـا کـې و اوسـيږي. انديښـنه مـه کـوه چـې ژونـد دې پـه بـل مـخ کيـږي، تـه لـه کومه وايې چې د ژوند پخوانی مخ ستا لپاره ښه دی؟

الف شفق- د ميني څلوېښت قواعد

❖ لـه هلمنـده يـو اورېـدونکی سـهارنی خپرونـه کـې بـي بـي سـي تـه وايـي پـه کليوالـو سـيمو کـې چـې څـومره هـم د جومـاتونو مـلا امامـان وو يـا کـوم سـړي دينـي زده کـړې درلـودې تـول يـې ښـارونو تـه تللـي او چـاروا‌کي شـوي، کليـو کـې د جنـازې د امامـت لپـاره هـم څـوک نـه پيـدا کېـږي دولـت نـه غوښـتنه لـرو چـې ددې سـتونزې حـل ولټـوي او زمـوږ امامـان بيرته راولېږي.

❖ اور د جونګړو د بنګلو خواته راورسېده

ماخو ويل چې د اورونو کاروبار ښه نه دی

چې تيروتلی څوک د ښکلو په دروا‌غو نشي

سړی هوښيار ښه دی خو دومره هم هوښيار ښه نه دی

رحمت شاه سايل

(c) ketabton.com: The Digital Library

- ❖ څو کاله وړاندې کابل کې مدني فعالانو د پاکستان خلاف لاريون کړی و اخر کې يې د نايجريا بيرغ ته اور اچولی و.

د نايجريا او پاکستان بيرغونه له شنه او سپين رنګه جوړ دي خو بڼې يې بيخي جلا دي.

- ❖ يوځای ليکل شوي، هرکله چې دې د زده کړې توان له لاسه ورکړ زوړ يې، هغه که شل کلنی کې وي او که يا هم اتيا کلنی کې وي.

- ❖ خدای تعالی ټولو انسانانو ته په بيا بيا د پرېکړو وس او موکه ورکوي. دا په انسان پورې اړه لري چې کوم لوري ته د تګ پرېکړه کوي، او يا دا چې له لټی همداسې بې هدفه پايي او بيا وايي قسمت راسره ياري ونه کړه.

- ❖ که تل دا ټکی په پام کې وساتو چې ايا زما خبرې پر نورو څه اغېز پرېباسي، څوک احساساتي کوي، څوک خفه کوي او يا دا چې زموږ په اړه د نورو بد ګمانی راولاړوي نو هيڅکله بې توله او ناسنجيده خبرې نه کوو.

ستاسو دوښمنۍ ډېر کله ستاسو له وينا پيدا کيږي.

خپله ژبه هم کلا ده هم بلا.

- ❖ له کامل خدای سره مينه اسانه ده چې له هرې خطا پاک دی. خو له انسانانو سره مينه ګرانه ده چې نيمګړتياوې او خطاوې لري. ياد يې وساته، پوهه يوازې له مينې سره پيدا کيږي. له مينې پرته علم نشته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

❖ تـر هغـه مـو چـې د څښـتن تعـالی لـه مخلـوق سـره مینـه نـه وي کـړي د خدای له پېژندنې او مینې به محروم یاست.

الف شفق- د مینې څلوېښت قواعد

❖ د خوست دلاور؛

امریکـایي پوځیـانو پـر افغانسـتان لـه یرغـل سـره د خوسـت یـو ټکسـي چلـونکی دلاور د ۲۰۰۲ کـال پـه ډسـمبر کـې ونیـوه او پنځـه ورځـې وروسـته د سـختو ربړونو او شکنجو له امله ومړ.

وروسـته مالومـه شـوه چـې هغـه د ناسـمو معلومـاتو لـه مخـې نیـول شـوی و او مرګ یې هم د پوځیانو له لوري په ناځوانه ډول و.

یـوه امریکـایي خبـریال د هغـه پـر ژونـد یـو مسـتند فلـم هـم جـوړ کـړی چـې نـوم یـې دی(تیـاره لـور تـه ټکسـي کـول) دغـه فلـم تـر ټولـو معتبـره جـایزه هـم وګټلـه. پـه تېـره شـل کلنـه جګـړه کـې د پښـتنو سـیمو ډېـر بـې وسـه دلاوران همداسـې قرباني شول، خو دی ددغو قربانیو سرلاری شو.

یـوه لوېدیځوالـه خبریالـه وایـي امریکایـانو افغانسـتان کـې یـوه انـدازه پیسـې پـر ډیموکراسـۍ ولګـولې خـو تـر هغـه ډېـرې یـې جنګسـالارانو تـه ورکـړې چـې ددغـه ډیموکراسـۍ سـاتنه وکـړي، دغـو جنګسـالارانو همـدا ډول ناسـم معلومـات لـه بهرنیـو ځواکونـو سـره شـریکول. هغـه وایـي لـه سـپتمبر ۱۱ وړانـدې پـر افغانسـتان بنـدیزونو دغـه هیـواد دومـره خـوار کـړل چـې حـد یـې نـه و او بیـا جنګسـالارنو تـه دومـره پیسـې ورکـړل شـوې چـې د انسـان وژل ورتـه ډېـر اسـانه او ارزانـه کـار ښـکارېده. همدغـه څـه د افغانسـتان غلیمـانو تـه د جګړې پاللو او جګړه مارو د کوربتوب موکه هم ورکړه.

#تاریخ

❖ یـو ګرځنـدوی عکـاس هـانس سیلوسـتر پخپـل کتـاب «Natural Fashion» کـې د افریقـا پـه ایتوپیـا هیـواد اومـو دره کـې د هغـو

(c) ketabton.com: The Digital Library

انسانانو نکل لیکي چې د ژوند بڼه یې د لومړنیو انسانانو هغې ته ورته ده. هغه یوځای لیکلي دغه قبایلي خلک چې خپلو ماشومانو ته د خاورو له رنګونو د مخ سینګار کوي، او پر سرونو د ګلونو او نورو بشکلو بوټو تاجونه ساتي تر نورو پر جلا والي د یوه ډول غرور احساس کوي. کتاب لیکي دغه انسانان له متمدن ژوند سره هیڅ ډول لیوالتیا نه لري، بوټي او د طبیعت نور توکي یې جامه او خواړه دي.

د نړۍ لومړنیو متمدنو انسانانو هم د وروستیو څېړنو له مخې افریقا کې ژوند کړی خو اوس دغه لویه وچه او وګړي یې د دې دور تر ټولو خوار حالت کې ژوند کوي.

عراق د انساني تمدن زانګو بلل کېږي خو نن ترې د وینو، کرکو او شخړو بوی راځي.

په ټوله کې ژوند هم دا درس راکوي چې پر پرون نازېدل او تش غرور دې غرقوي، که څان د یوه هوسا انسان په توګه پوښتې نو مه وایه چې پرون دې څه کړي پوښتنه دا وکړه چې نن څنګه یې؟

د اومو دره ایتوپیا قبایل

❖ بریا زر پلرونه لري خو ناکامي تل یتیمه ده.

جان اف-کنډي

❖ چې ستا دمخ دخال خبرې خپل ارمان ته کوم

دزړه په للمه کر دسرو اوښکو باران ته کوم

لکه ګلاب خپله قصه په وینو وینو شوندو

په هر سپرلي کې خامخا یو ځل جانان ته کوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا په جاګير دننه هم په کلي پاتــــې نه شوم

ځان ورکومـــــه لاړم کډه بيابــــان تـــــه کوم

دسربازۍ په جذبو ډکې شوې دخيال هديرې

زه به ترکومې ګديده خوشې ميدان ته کوم

ستا بې ننګۍ وژلې نه يم رنځولې ئـــــې يم

چې ستا دعا راته ياديږي بڼيرې ځان ته کوم

څه دستم دبې وسې په ورځ پيدائې مينې

زه په خطا ګناه دزړه دګل کريوان ته کوم

دزړه کتـــاب لـــولمه ټوله شپـه رونوم

زه تياري دجانان نـــوي امتـــحان ته کوم

رحمت شاه سائيل

❖ د مينــې او خواخــوږۍ اړيکــه د کرکــې لــه املــه لــه منځــه ځــي، کرکــه ډېــر کلــه لــه بــدګمانۍ ســرچينه اخلــي، او بــد ګمــاني نــاروغي ده. کــه پــرې اخته شئ له تل پاتې مايوسۍ او بې باورۍ به کړېږئ.

❖ لــه ډېــرو پوهــانو، نوښــتګرو، لايقــو او هنرمنــدو انســانانو د شخصــيت د نيمګړتيــا شــکايت کېــږي. وفــادار نــه وي، ټــولنيز نــه دي، لنــډپاري دي، د ښــې ملګرتيــا پــالونکي نــه دي، ديــن او کولتــور تــه پــه بشــپړه معنــا ژمــن نه دي او ګڼې نورې نيوکې.

دا ډول ســتونزې ښــايي پــه عــادي خلکــو کــې لا لــوی او عــامې وي خــو څــوک پرې نيوکه نه کوي او نه يې يادوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لــه پوهــانو او لایقــو انســانانو ځکــه دا شــکایت ډېــر کېــږي چــي خلــک یــې لــه شخصــیته د هغــوی د هنــر او علــم پــه کــچ تمــه لــري او دا انــډول ســاتل ډېــر سخت دی.

❖ یوځــای لیکــل شــوي هــدف دومــره لــوی وټــاکئ چــې فکــر کــوئ رســېدل ورتــه ناشــوني دي. دوه کــاره کېــږي یــا خــو تاســو همــدومره لویــه وړتیــا مــومئ او یــا هــم تــر هغــه ځایــه پــه مــزل کــې ګــڼ نــور داســې څــه ترلاســه کوئ چې ستاسو خیال کې هم نه وي.

❖ درنــاوی د اړیکــو د پایښــت ضــمانت دی. کــه یــوه ورځ یــو لــوری وي هــم نــه، ددغــه ضــمانت کــاپۍ ستاســو پــر ســینه ځړېــدلي جیــب کــې پــاتي کېــږي، لــه جیــب ســره پــه سمبښــت ستاســو زړه پــروت چــې وینــه او مینــه دواړه پکې د ژوند تر وروستیو چلیږي.

نو د یوه بل درناوی پکار دی.

❖ ســبا پېښــېدونکي بــدلون تــه انســانان لــه دې املــه بــې پــروا نــه دي چــې ګــواکې دوئ لــه ننــه خونــد اخلــي بلکــې د ژونــد دروا‌غجنــه هېلــه، غــرور او بې غوري ورکوي.

کــه تاســو پرونیــو چــاروا‌کو تــه دوه کالــه وړانــدې ویلــی وای تاســو بــه څــو میاشتې وروسته نور واکمن نه یاست څه غبرګون به و؟

-دتمسخر خندا او غوسه دواړه.

کــه ننیــو تــه وواياســت ستاســو راتلــونکی نــه دی مــالوم چــې کلــه بــه مــو قــدرت پــایی مــومي، درتــه بــه د خپــل ځــواک یــو لــوی نــوملړ رامخــې تــه کــړي او د خدای د پربېکړې پر وړاندې به د خپل دوام دلایل درته وایي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که څوک باوري وای چې د واک، شتمنۍ، او ځوانۍ موده یې تل پاتې نه ده، ډېرو به د وخت ارزښت او دښېګڼو قدر ژر پېژندلی.

❖ د نړۍ ډېرو ټولنو کې پرځېدلي او جلا وطنه شوي سیاستوال که د نا اهلۍ له امله یې هم واک بایللی وي په دودیز ډول دوه کاره کوي. د خپلو ناکامو تجربو او بریالیو چارو یادښتونه د کتاب په بڼه خپروي، او یا خو خیریه بنسټ پرانیزي چې د وطن د خلکو د خدمت ورپاتې تنده پرې ماته کړي.

همدا کار یې ټېر بد ورپټوي او ولس کې ځای مومي.

تر پوزو درغل سیاستوال د مرګ تر بریده بیا ببا د واکمنېدو هڅه کوي، او په چل ګټلي د تل پاتې واکمنۍ پر خوب لګوي.

❖ ژباړه

خاونده یاره ټینګ مو کړه دا زړونه په قران

وهلي موږ ناحقه دي ځانونه په قران

دچا چې ښې الف هم سر کې نه شته نه ښې زده دی

همدغو پښتنو ایښي سرونه په قران

خبره خو د میني یوه وي سترګو کې وشي

نو اوس راباندې څله ږدې لاسونه په قران

دا ته سپېره لغړه ښې که زه د بنګړو بار

ماتیږي هر سپرلي کې مو لوظونه په قران

کعبې ته د حلالې نڅا شرنګ په رسېدو دی

کابل کې څه خوارږه دي اذانونه په قران

(c) ketabton.com: The Digital Library

منکر په هسکو هسکو محلونو کې ديره دي

او ړنګ زموږ د خوارو دې کورونه په قران

دا نثر په شعر ومنئ

- ستاسو د باور ملګري هغه دي چې د خبرو پر وخت ورسره ډار نه لرئ ښېګڼې او بدۍ دواړه ورته وایاست، او هغوئ بيا د سپکاوي احساس نه کوي، انګيري مخاطب يې غليمانه فکر نه لري.

که هر ملګري سره ناسته کې تر مسلو ډير پر لفظونو فکر کوئ، پوه شه چې باور مو پر نازک تار تړلی، د ملګرتيا حساب مه پرې کوئ.

- البته خبرې ښې، ښې دي.

خواره انسانان په خوږه نړۍ کې ژوند کوي، کرکجن خلک کرکجن ژوند لري. ستاسو نړۍ هماغه ده څه ډول چې تاسو ياست.

وين داير

- زهر يې هم وشېندل لپې لپې شات هم ويشي

دلته يو کس دی شوکه هم کوي خيرات هم ويشي

ما د خپل سر قاتل په پټو سترګو وپېژندو

چې مې پر قبر ځبرې هم غوړوي سخات هم ويشي

جبر يې هم د نظر وړم، سترګې پرې هم خوږوم

خلک هم وژني خو جامونه د حيات هم ويشي

(c) ketabton.com: The Digital Library

❖ د ماتې او ناکامۍ یو لوی لامل تسلیمي ده. ښايي تاسو په یوه داسې موکه د ډډې وهلو او یا شاتګ پرېکړه کړې وي چې بریې ته به مو ایله څو ګامه پاتې وي.

نو ځکه خو راز صاحب وايي:

نیت مو که منزل ته د مقصد د رسېدو وي نو

شپه ورځې مزل کوئ، مزل کوئ، مزل کوئ

❖ د کرېکټ دوه نړیوال جام سیالۍ مې رپوټ کړي، له کرېکټ والو سره مې اشنايي هم ده خو هغسې چې زموږ د کلي د زرباز لالا او مولوي صاحب کوثر پرې سر خلاص دی زما زده نشو، یوازې همدومره چې چا څو منډې وکړې، څوک ښه وځلېده، لوبه چا وګټله د همدغو پنځوو شپږوو پوښتنو د ځواب تر برېده.

هر مسلک د زړه ژورو ته کوزېده او مینه غواړي، ښايي زما مینه کې ورسره ټکي وي.

افغانه لوبډله دې بریالۍ وي، زموږ یې همدوئ پکار دي.

❖ یو ځای لولم، هغه درد چې انسان خاموشۍ ته مجبوروي له هغه درده ډېر زورور دی چې انسان ترې کوکې وهي. بدمرغي داده چې موږ په چېغو پسې ځو، معنا درانه دردونه هیروو او مرحم نه ورته لټوو، ځکه خو بدمرغي اوږدیږي.

❖ تا هنر د سردارۍ نه زده بهرامه

سرداري دې په خپل دور کړه بدنامه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم تمامي خېلخانې لره بلا شوې

هم خپل ځان لره بلا شوې بد فرجامه

تا طاهر د کم عقلۍ په جرګو مړ کړ

اوس فارغ شوې د طاهر له انتقامه

تا خپل ځان لره د مرګ رخه پیدا کړه

خېلخانه دې په بدخوي کړه بې آرامه

په دا هسې بدخويي بې بخته نه يې

چې لا نه يې د خوني هاتي تر زامه

مشر ورور دې په زندان کړ ته خاني کړې

دا خاني دې شه په ځان پورې حرامه

چې خاني ته دې هوس د زړه په زور کړ

لا ځايي وه ستا د زړه اندېښنه خامه

خوشال خان خټک

- ❖ د ژوند لومړنی او وروستی پړاو سره ورته دي، بختور هغه چې په دا منځني پوړ کې تېرې پخپله خوند واخلي او د نورو لپاره هم ازاري نشي.

- ❖ د شخصيت ځواکمنتيا او کمزوري دواړه د انسان برخليک ټاکي. تر هغه چې پر خپلو کمزوريو او ځواکمنو ځانګړنو پوه نشئ هيڅکله به د خپل برخليک لوري ته پر خپل زړه ګام پورته نه کړئ.

تل به وایاست:

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا د قسمت څه بدرنګه لوبه وه

ساز يې کړم اغاز يې کړم انجام يې کړم

نو که پر برخليک پوهېده غواړئ ځان پېژندنه ورته مهمه ده.

❖ د چا پر ناکامۍ او پرځېدو جشن او خوښی مه کوئ. کله چې خپله ماته وګورئ تر ټولو ډېر به مو همدغه جشن وکړوي چې د نورو پر ماتېدو مو کړی و.

سترګې به بيا ځنګه غړوې په اشنايانو کې...

❖ هر کار په نيت پورې اړه لري، يوازې مينه او درناوی دی چې بايد عمل کې وليدل شي.

❖ پر موکو پسې لالهانده او فرصت طلب انسان د پېښو بچی دی. د تل لپاره پر ځان د واکمن پښې ښکلوي، پر دسيسو او د بل پر کمزوري کولو ډاډمن وي، د خپل راتلونکي په اړه وېره لري، تر ځان کشران په خوږه ژبه ځپي خو لويه سزا يې داده چې تل د خپل مقام بايللو له ډار سره زليل عمر تېروي، او يوه ورځ له لاسه ورکړي باور وروسته ګوښی رنځيږي.

مصطفی احمد

❖ هغه خلک جګړه ځپلي نه بلکې د جنګ تنده غري دي چې خبرېال يې د يوې وسله والې ډلې له مشره د مرکې سر کې پوښتي:

صاحبه دې وروستيو کې ستاسو د بريدونو درک نشته خير خو دی؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

❖ دې انځـور تـه يـې ليکلـي، دلتـه اصـليت مهـم دی چـې پـوړی/زينـه ده او سمه پرته ده.

هغـه چـې سـتا د سـيوري پـر کـاږه انځـور قضـاوت کـوي ګنـاه يـې خپلـه ده، پروا يې مه کړه.

❖ نسيمه ورو ځه، له زخمي ګلونو اوښکې راځي

لکه په خامه بهانه د نجونو اوښکې راځي

ځنګه بې ځښو، ځنګه خنديږو راته زهر دې شي

په اباسين کې دکابل د غرونو اوښکې راځي

کاروان

❖ هـر ډول پانګـه، کـه ونـه لګـول شـي کـورنۍ تـه بـه مـو ميـراث شـي. يـوازې د مهربـانۍ پانګـه ده چـې لـه لګولـو وروسـته يـې مېـراث شـته، نـو بايـد همـدا نـن يـې وکـاروئ. ځـوک د دې ضـمانت کـولی شـي چـې سـبا بـه ژوندی وي؟

❖ دا سـمه ده چـې لـه جنګيـاليو د حکومتـولۍ تمـه منطقـي خبـره نـه ده خـو د افغانسـتان ډېـر مشـران داسـې وو چـې هـم يـې جګـړه کولـه او هـم ښـه حکومتولي.

نـادر خـان د جګـړې ښـه قومنـدان و، ورسـره د افغانسـتان د وروسـتۍ پيـړۍ د پوځي بنسټونو، نظامنامې او نورو قوانينو بنسټګر هم و.

تاريخ

❖ په خزان کې د بوستان په ونو راشه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه و، څه شو بیا پوشش د زماني

کله مځکه سپېره ډاګ کله ګلونه

څه امید په ارایش د زماني

خوشال خان خټک

- هر څومره مو چې د انسان پېژندني هنر پیاوړی کېږي هومره مو د یوازېتوب خوند او زغم ډېرېږي.

- د زده کړو لپاره شعور درلوده د پوهې ارزښت زیاتوي. دغه افغان انسان د عمر دې پړاو کې د شعور پر وزر هسک ته الوت کړی او له شپېته کلنۍ پورته عمر کې یې له سید جمال الدین افغان پوهنتونه د لیسانس دوره بشپړه کړې.

ډاډه یم چې د خپل عمر پلمه یې زده کړو ته نه ده کړې رواج به هم د دین پر نامه پلمه نکړي او لور او زوی دواړو ته به د تعلیم اړتیا او فرض یو ډول ګڼي.

- هغه ور چې تل پرانیستی، موږ له لټۍ یا په پیرۍ یا په سختۍ کې ورځوو.

- سړه سینه او ارام مزاج د یوه ځواکمن قومندان د بریا هغه وسیله ده چې ټولې وسلې یې پر وړاندې ماته خوري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

❖ مېـــرمن قمـــر ګلـــه پـــه يـــوه وروســـتۍ مرکـــه کـــې وايـــي« د خـــدای لـــه دره نهيلـــي نـــه ده پکـــار، پـــر کومـــه والـــه/ويالـــه چـــې اوبـــه تللـــي وي بيـــا پـــرې راځي» د دغه خدای پرستې افغانې ارواه دې ښاده وي.

پر ګور يې نور.

❖ زه لکه په دښته کې ولاړه وچه ونه

هيلې دومره هيلې دي چې مکوه پوښتنه

ژوند ددې بازار په يوه لاره کې هم نشته

دومره خاموشي خو به مې ورک کړي له وطنه

څمه چې وعده د بيا ليدو يې پوره شوې

بيا به راته وايي چې دا ولې دروغجنه !

خاورې د ولس په اننګو باندې پرتې دي

ګرځي ډلې ډلې رهبران سپينه لمنه

چا چې ښايستونه درته وښودل درځاره

تا له هغو سترګو نه هم ونکړه مننه

ميوند درځار

❖ د بـــې وزلـــې نـــرۍ جنګيـــالي د خپـــل هيـــواد پـــر ورانـــی اتـــلان وي، مـــدني فعـــالان او ښـــځينه فعـــالانې يـــې د خپـــل کـــور لـــه رســـوايی پرتـــه بـــل شـــهکار نـــه لـــري او خبريـــالان يـــې د ويـــر او مـــاتم د خبرونـــو پـــه خپرولـــو جـــايزې اخلي.

موږ هم د همدغې بدمرغه نړۍ بې کماله غاوره وګړي يو.

تکراري ليک

(c) ketabton.com: The Digital Library

❖ زمـا خوشـبينه او هيلـه مـن انسـانان لـه دې املـه خـوښ دي چـې هيڅکلـه ډار نـه لـري او تـل پـه ښـکلي نـړۍ پسـې ګرځـي. زمـا بـدبين انسـانان هـم خوښــيږي ځکــه هغــوئ پــه کښــتۍ کــې د ســفر پــر مهــال ژغــورونکې وسيلې له ځانه سره ګرځوي.

هــر انســان يــو کمــال لــري، خوشــبينه وګــړي هيلــه درکــوي، شــاکي او بدبينــه کسان د احتياط لار در زده کوي.

د څښتن تعالی له هر تخليق سره مينه وکړئ.

❖ قضــاوت کــول تــل زمــوږ د خپلــې خوښــې او ليــد پــر بنســټ وي نــه د حقــايقو او واقيعتونــو لــه مخــې، نــو لــومړی دا پلټــل غــواړي چــې زمــوږ ليد او فکر څومره سم او څومره کوږ دی.

زمــوږ د کــونړ مــروري ولســوالي يــې ۹۰ مــو کلونــو کــې 'منــوره' ونومولــه، چــې دوئ لاړ هغــه ســيمه بېرتــه مــرووره شــوه او دومــره مــرووره چــې خــدای پوهيږي کله به پخلا شي.

د سيمو نوم بدلول نه لومړيتوب دی او نه هومره اسان کار..

حضــرت امــام ابــو حنيفــه لــه لــوړ علميــت او عــالي شخصــيت ســره د قضــا دنــده نــه منلــه لــه نــا انصــافۍ يــې ويــره وه، او زمــوږ انصــافدار د کرنــې او مخــابراتو پــه څيــر ســکتوري ادارو تــه لــه تجربــو او تخصــص کنګــال رنــې ســترګې ولاړ وي.

د امام صاحب کړني زموږ لارښودې دي نه يې تش نوم.

❖ د حــق پټــول«کتمــان حــق» د انســان تــر ټولــو لــوی ظلــم دی چــې د خپــل ځــان او خپلــې ډلــې لپــاره د خــدای تعــالی لــه لــوري خلکــو تــه روا حقونــه ناروا ګڼي، او پخپله ګټه دين تعريفوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ډله ظالمان فردي ګناه نه کوي بلکې د ټولنې او يوه لوی نسل ژوند پر ګړنګ ودروي.

د حق پټول تر ډېره نالوستي کسان نه کوي، يو څه پر دين خبر خلک چې د ټولنې وګړي پرې باور لري او د دوی خبرې ته پر ممبر او ډبه غوږ نيسي.

څښتن تعالی د حق پټونکي انسانان لعنتيان بللي او د قران کريم په سوره البقرة، سوره المايدة او ګڼو نورو مبارکو سورتونو کې دوی رټلي او ورته د سختې سزا ژمنه يې کړې.

او موږ د رب تعالی پر ژمنه پايو چې د ظالم تر نقاب لاندې څېره به رسوا کا.

ان شاالله

- ❖ وايي که عيبونه لټوئ ددې پرځای چې نور په ليرې ليدونکي/ دوربين کې وګورئ هنداره يې اسانه لاره ده ځکه نږدې عيبونه درته ښيي.

- ❖ نړۍ له ښو خلکو ډکه ده، خو که مو نژدې بل څوک ونه موند، خپل ښه والی/ښه توب و ازمايئ ځکه تاسو هم ددې نړۍ برخه ياست.
- ❖

- ❖ لويي برېل د فرانسې يوه واړه کلي کې وړوکتوب کې د ليد له نعمته بې برخې شو. هغه خپلې کورنۍ ته پرلپسې ويل چې نابينا وګړي هيڅکله له نورو کم نه دي نو دی به زده کړې هم کوي او کار هم. هغه په ۱۵ کلنۍ کې د نابينايانو ليک اختراع کړ، ډېره موده يې مالي ملاتړ هم نه و خو له خپلې ارادې په شا نشو، هماغه و چې کار يې په رسميت هم وپېژندل شو ، په شل کلنۍ کې ښونکی شو او

(c) ketabton.com: The Digital Library

دادی اوس یې نړۍ کې دغه لیک بڼه پر نامه ده«برېل لیک/لیکل» نو که انسان په هر حالت، هر عمر او د کړاو له هر ډول لارو سره مخ وي، هوډ او کار پسې کېده به یې بریا ته رسوي.

او که مو دا کار وکړ بیا به وایاست خپله لاسه ګله لاسه..

❖ پر افغانستان د واکمنې ډلې لوړو زده کړو وزارت ومنله چې د نجونو لپاره یې پوهنتوني زده کړې ځنډولي.

اناالله وانا الیه راجعون

❖ امریکا او په ټوله کې لویدیځه نړۍ د خپلې ګټې ډیموکراسۍ او بشري حقونو ددفاع په نومونو پر نورو هیوادونو یرغلونه کوي، بندیزونه پرې لګوي، سیاست وال یې ګواښي.

د اسلامي نړۍ سیاستوال څه چې دیني عالمان یې هم په مظلومو اسلامي هیوادونو کې د تعلیم په څیر د ژوند په مهمو اړتیاو بندیز ته خاموشه دي.

شیخ عبدالمجید زنداني صاحب، شیخ سامي الساعدي، صاحب او نور چې له دې خلکو سره سلام کلام هم لري، د افغانستان د مسلمانو مظلومو لونو د تعلیم حق ته څه فتوا لري؟

ایا اسلامي نړۍ یوازې زموږ د جګړو بریاو ته دوعا کوي که زموږ پر ژوند کولو هم خواخوږي دي؟

که منافقت نه وي سپینه خبره دې وکړي.

ولې دې زموږ ښونځی او پوهنتون وتړل شي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

❖ د اوسنیو ناخوالو او بدمرغیو په زیاتېدو د یو شمیر پخوانیو ګنهګارو داړې چینګیږي چې ګواکې دوی سم خلکو وو ارمان به یې وکړئ.

زما د وطن خلک یې تمیز کولی نشي

د ځېنو رهبرانو او د غلو رنګونه یو دي

*

خړ سپی د لېوه ورور دی!

❖ سهار پر راډیو له اورېدونکو سره ژوندۍ خپرونه وي. له هلمند، فراه، روزګان، کندهار او تر کندوزه خلک د ورځې پر مهمو مسلو د غږېدو موکه لري. د ټولو د ورځې مهمه خبره د کوکنارو لانجې، د مرستو د ویش رسېدل او نه رسېدل او نورې کلیوالي کیسې وي له یوه نصیب الله پرته حرامه دې شي که به چا د پوهنتونونو تړل پر ژبه اړولي وي او یا یې پرې څه ویلي وي.

د دغسې بې غمه وګړو واکمن حتمي ده چې د نجونو زده کړو ته پر همدې ګروهه دي چې دا ګورو یې.

مور پرېږدوه چې په یوه ټوټه ځمکه خپل ورور ووژنو، پوهنتون که تړلی وي یا پرانستی د چا یې څه!!!

❖ کریاب صاحب یوه زاړه چارواکي ته ویلي و یاره ته خو لږه دا د غیرت څکه هم وکړه چې خوږ دی که تریخ.

❖ د دولتي منصبونو پخوانیو چارواکو ملي مصلحت د څوکۍ ساتلو پلمه یادوله او اوسني یې د امیر د اطاعت پر نامه څوکۍ ټینګې ساتي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـــر خوالـــه رســـنيو د نجونـــو د زده کـــړو د ځنـــډوني خـــلاف غبرګـــون کـــې د ګڼـــو پوهنتوني استادانو د استعفا ليکونه خپاره دي.

د نهيلـــو افغـــانو نجونـــو لپـــاره ښـــايي دا هـــم د ډاډ يـــو څـــه وي چـــې وګڼـــي يـــوازې نه دي.

❖ مـــلا نـــدا محمد نـــديم خپلـــه تـــازه مرکـــه کـــې ويلـــي، تېـــر يـــوه کـــال کـــې يـــې وکتـــل چـــې د نجونـــو د زده کـــړو پـــه مرکزونـــو کـــې منکـــرات وو نـــو ځکـــه يـــې د پوهنتوني زده کړو ځنډولو پرېکړه وکړه.

هغـــه ونـــه ويـــل چـــې کـــوم ډول منکـــرات؟ کـــه منکـــرات د جرمونـــو پـــه معنـــا وي خـــو هـــر فـــرد چـــې جـــرم کـــوي هماغـــه مســـول دی او محـــاکم هـــم شـــته نـــو بيـــا دا ډول پلمه کله منطق لرلی شي.

منکـــرات نارينـــه هـــم کـــوي د هغـــوئ د کـــار او زده کـــړو کـــوم مرکـــز هـــم تـــړل شوی؟ تلويزون ترې مهم اړخونه ونه پوښتل.

او تـــر ټولـــو د پرېوتـــو اخلاقـــو پيـــروان خـــو يـــې هغـــه چـــې پـــر ټـــوېټر د محجوبـــو او پتمنـــو افغـــانو لوڼـــو د زده کـــړو مرکزونـــو تـــه د فحشـــا نـــوم ورکـــوي، د ديـــن علما دا ډول سپک ژبي او تهمت لګونکي منافقان بولي.

منکـــرات همـــدا دي چـــې د يـــوې ټـــولنې د بچـــو برخليـــک ســـره لـــوبې کـــوي، د بيت المال پيسې به هم اخلي،د کتابونو نه درناوی هم دی.

منکـــرات پـــه جومـــاتونو کـــې اتڼونـــه او لـــه وســـلې ســـره ننوتـــل دي، د نشـــه يـــې توکو د کاروبار او سود اړوند خبرې دي.

زمـــوږ ټولنـــه ريښـــتيا هـــم لـــه منکراتـــو ډکـــه ده، خـــو د ولـــس ډيـــر لومړيتوبونـــه او د ننګ او غيرت کيسې له دا ډول منکراتو سره خواخوږې دي.

❖ حکمتيـــار صـــاحب د خپلـــو يادښـــتونو پـــه هـــر کتـــاب کـــې د اســـلامي نظـــامونو د نـــه ټينګښـــت لامـــل د شـــرق او غـــرب لاس وهنـــه يـــاده کـــړې،

(c) ketabton.com: The Digital Library

> خو اوس چې کابل کې د ښارونکي په توګه پايي ورته به جوته شوي وي چې د ولس کړونې، ويجاړې، پارونې او د نظامونو په نه ټينګښت پسې همداسې هر وار خپلو افغانانو د افراط ډانګ په لاس اخستی، خپلې سترګې يې هم ويستلي د نورو هغه يې هم.

افراطيت نه د دين برخه ده نه د ملت پالنې روايت دی.

افراطيت تل زموږ خپلو خلکو کړی، او نورو ته يې د لاس وهنې موکه برابره کړې.

❖ د ۲۰۲۱ کال د اګست تر وروستۍ نېټې د دوحې د تړون له مخې چې وروستی امريکايي پوځي له افغانستان ووت دوئ خپلو وسله والو ته امر کړی و چې هوايي ډګر ته به نه نږدې کېږئ د وګړو ويستلو بهير کې ان د صفري قطعو سرتيري هم وويستل شول.

د رواني ډسمبر مياشتې په شلمه دوه وروستي امريکايي وګړي کابل کې له زندان ازاد شول، د جوبايډن اداري وويل دا د افغان واکمنو ښه نيت و او دا چې هيڅ مالي او د تبادلي معمله نه ده شوې. پر هماغه ورځ د لوړو زده کړو وزارت د افغانستان پوهنتونو کې د نجونو زده کړې وځنډولې.

پر ټويټر ددغه پرېکړې په ننګه يوه وينا کې اورېدل کېږي« د ښځو د پوهنتونونو په بنديدو يوه غوغا جوړه ده هغه وخت چېرې واست چې زما مدرسه بمبارېده او چاپې اچول کېدې؟»

پوښتنه دا ده چې هغوئ چې جګړه کوله که بهرنيان وو يا کورني مشران په خوندي ډول له افغانستانه ووتل، د يوه لور هم هلته پاتي نه ده چې پوهنتون يې نيمګړی شوی وي. هغوئ چې لونه يې له زده کړو ګرځول کېږي هماغه بې وسه ولس دی چې هم بمبارېده او هم پر ځمکه د وسله والو له لوري په ښه کېده، تمام عمر د خپلو ټپونو درد او ژړا يې وه،د جګړې له اړخ سره خو تړون وشو. دلته ګيله له چا ده او که غچ وي له چا اخستل کيږي؟

له ستغو او احساساتي خبرو ها خوا څه ځواب شته؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

- ❖ سیلۍ له مړه ځراغ سره کار نه لري، که سختۍ مو درک کړې وپوهېږئ چې د ژوند مشالونه مو بل دي.

- ❖ قطر کې پر لار یوتیوبر له یوه پاکستاني ځوان چې هلته د یوه امنیتي شرکت اډانه کې څوکۍ کوي پوښتي، قران کریم دې زده دی؟

وایي هو یو څه مې زده دی.

بیا یې پوښتي کومه سوره دې زده ده؟ وایي زده مې نه دی خو ټول قران سره مینه کوم. بیا ترې د یو څو ایتونو تلاوت غوښتنه کوي.

هغه ورته د سورة التکاثر یو څو ایتونه ولولي.

ترې وپوښتي ددې سورت څه نوم دی؟

پاکستانی ځوان بیا ګووټ شي وایي نه پوهېږم خو خوښ مې دی.

خبره داده چې د همدغه ځوان په څېر زموږ خلک هم دي او ترې زیات، په دین سر ورکوي خو زده کوي یې نه، دین ته د خدای د لارې پرځای د غیرت او عناني نوم ورکوي.

د قران او حدیث پر ځای راوروسته جوړ شوي نکلونه او پیښ لیکونه د دلیل په توګه راوړي، او ځینې خو سم له واره درته وایي د عرب ځکه نه منم چې ږیره یې لنډه او نظام یې سیکولر دی.

ظالمه ږیره یې خپله خطا خو له علم یې نشو منکرېدلی.

تر هغه چې موږ دین په سمه توګه نه وي زده کړی، او تش سر ترې قربانوو د کرار تمه نا ممکنه ده. شخړې،د یوه بل نه منل، یو مخیزې پرېکړې او کرکې به وي.

له سر ښندنې وړاندې پر دین سر خلاصول پکار دي.

څښتن تعالی دې موږ ټولو ته سمه لار وښيي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

❖ د اسلامي نړۍ د یوه مشهور عالم ابن خلدون له مجسمي سره د هغه یوه دکاني کرښه وینا لیکل شوې چې وایي«انسان په طبیعي ډول متمدن او بدلیږي» معنا په زور نه څوک ډیموکراټ کولی شي نه يې مذهبي کولی شي.

افراطي پرېکړو کې يې پلویان په ناروا ننګه او مخالفین یې په غوسه نه کابو کولو له اخلاقي زاوال سره مخ وي.

واکمنۍ د کلونو په شمېر وي، خو د افراطیت او بې عفتۍ تاریخ نسلونه نسلونه ژوندی پاتې کیږي.

خدای مو دې پرده وکاندي.

❖ هر کله که د چا له چلنده زړه ماتی شوې، پر دې وپوهیږه چې خبره د هغه چلند کې نه ده ستا د خپل شخصیت کرښې او اصول دي چې فکر کوې مات شول او تاته درد رسوي. ښایي د مقابل لوري همدغه چلند ډیرو ته ښه ساعت تیري وي.

نو تل حساب له ځان سره په کار دی.

❖ د دوحې د تړون پر مهال د اوسنیو واکمنو استازي وینا وال په ټینګه پرلپسې د ښځو د کار او ان د شریعت په اډانه کې تر دوکتورا د زده کړو سرته رسولو ژمنې کوي. د اوسنۍ کابینې د کانونو او پټرولیم وزیر په استازولۍ غږېدا کې وایي« ښځې به د خپلې کورنۍ د سمبالښت او د هیواد پر مختګ لپاره کار کوي، له قاعدې سېپارې تر دوکتورا به زده کړې کوي».

اسلام د ژمنو پوره کولو اړوند څه وايي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

مَـنْ کـان يُـؤمِنُ بـالله ۣ واليـومِ الآخِـرِ فَلَيْـفِ اِذا وَعَـد(هغـه کسـان چـې پـه الله او د اخرت پر ورځ ايمان لري بايد خپلو کړو ژمنو ته ودرېږي)

د قـران کـريم پـه سـورة البقـرة، سـورة المايـده، سـورة المومنـون، سـورة التوبـه، سـورة الانبيـا او ګڼـو نـورو برخـو کـې الله تعـالی پـه څرګنـده امـر کـړی چـې پـر خپلو کړو ژمنو ودرېږئ او هوکړې او تړونونه مه ماتوئ.

د پيغمبـر عليـه السـلام لـه لـوري اصـحابو کرامـو تـه لـه غلـيم سـره د سـولې پـر تړونونـو او کـړو ژمنـو پـه وار وار ټينګـار شـوی، ان د خبـر داري پـه ژبـه وايـي «لا ديـنَ، لِمَـن لا عهـدَ لـه؛ هغـه کسـان چـې پـر خپـل تـړون نـه ودريـږي مسلمانان نه دي».

پـه اوسـني افغانسـتان کـې د نجونـو د زده کـړو پـه برخـه کـې د علـم د فرضـيت او اړتيا له بحث ور ها خوا د ژمنو ماتېدا هم ننګونکې خبره ده.

❖ نيمګړې دوعا؛

سنت لاره داده چې وايي دوعا کوئ نيمګړې يې مه کوئ.

د اروابناد سيف الرحمن سليم پر ژبه د ډيرو د خولې دا دوعا ده،

د جومات استاد عرب دی او مکتب کې ډيلي وال دي

يو استاد راله پيدا کړئ، خو پښتون راله پيدا کړئ

خـو چـې قبولـه شـوه داسـې پـرې هـک پـک ياسـت چـې پښـتون مـلا نـه د عـرب مني نه د عجم نه تاته غوږ دی نه ماته.

نـو پرځـای يـې بشـپړه غوښـتنه لـه څښـتنه پکـار ده چـې وغـواړو ، يـو سياسـت وال، يواسـتاد، يـو مـلا رالـه پيـدا کـړه چـې نـوره نـړۍ هـم منـي نـړۍ يـې هـم منـې، سـره سـينه ولـري خپـل او بـل دواړه د قـدر وړ وګڼـي، او د کـاذب غرور پرځای د هوښ او حکمت پر وزر الوت وکاندي.

امين

(c) ketabton.com: The Digital Library

❖ او انسان ډېر ناوخته وپوهېږي، ژوند هماغه وي چې موږ يې ژر تېرېدو ته تلوسي وو او بيا نه راځي. د شپې سهار ته، د ورځې مازيګر، د پاچا پرځېدو، د خان زړېدو او ډېرو نورو کيسو ته...

☆☆☆☆☆☆☆☆

❖ که امام پر خپل ژوند ډارېږي ولې له وسله والو سره جومات ته ځي؟

خونديتوب خو شرعي عذر دی کور کې دې لمونځ وکړي، نه به يې ځان خطر ته مخ کړی وي، او نه به د نورو د ترهې لامل کيږي.

د کندهار ښار يوه جومات کې پر ممبر ناست امام سره برچپک وسله وال نيغ ولاړ دی، د ټوپک شپيلۍ يې د لمونځ کونکو لور ته برابره ده.

خدای زده پر لمونځ کونکو به د سجدې حالت په څومره ويره کې تېريږي.

په لويو دولتي جوماتونو کې د نظم لپاره ممکن پر جامه او روزنه تيار پوليس اوسي خو نه دا وړ وسله وال.

ټولنيز ټيکاو، د سرکار له ټولنيزو اخلاقو سره تړلې خبره ده.

❖ هغوئ مثبت فکر او هيله ساتل درواغجنه نړۍ ګڼي چې پخپله له کاذبې نهيلۍ سره مخ وي.

دا د بيل ګيټس وينا ده خو تر ده لا وړاندې زموږ د باور يوه لويه برخه همدا ده چې ژوند له ښو هيلو سره وکړو، ځکه زموږ څښتن لورانده او مهربانه رب دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

❖ بریـا تــه د رســېدو لار د انســان لــه ســترګیا معلــومیږي کــه ځــان مــو دمــه احساس کړ، وپوهېږه چې لار اوږده ده.

❖ د حکــومتي چــارواکو د خــوبن ســاتلو لپــاره لــه ډیــرې مــودې دود دی چــې یــوه ډلــه خلــک د نــاروا قســمونو لپــاره ولاړ وي. کــه حــاکم هــر څــومره تېروتنــې وکــړي دا ارزال ورتــه وایــي زرکلــن شــي، حفظــه الله،رهبــر بــې بدیله دی..

هوښــیار واکمــن کــه هــر څــو دغــه زهرجنــې کــړۍ لــه ځانــه ایســته کــړي بیــا هــم انســـان د ځـــان غوښـــتنې نـــاوړه ځانګړنـــه لـــري دوئ بیـــا پـــر یـــوه بلـــه لار ورننږدې کیږي.

تېــرو کلونــو کــه دغــه ارزال پــر فســبوک فعــال وو، خــو تــازه دمــي یــې پــر ټــویټر هره کوڅه کې لکه پر څوکۍ سپي درپسې غاپي.

کـــه دې ولیکـــل د هـــوایي ډګـــر پېښـــه خواشـــونکې ده، دوئ خولـــه پرانیـــزي چـــې بابا منفي تبلیغ مه کوئ، هیڅ نه دي پېښ.

پـــه تېـــر کـــې د یـــوه چـــارواکي نـــږدې غیـــر مســـول واجـــب الاحتـــرم ســـړي د یـــوې مرګـــونې چـــاودنې پـــر مهـــال خبریـــالانو تـــه ویلـــي و، د دې پیښـــې د خبـــر اړتیـــا څه ده وطن څله نا امنه کوئ.

دریغـــه کـــه یـــو عـــادل واکمـــن د خپلـــو نـــاروا ســـتایونکو یـــوه ډلـــه دجعـــل او ټـــولنیزې نابـــاورۍ پـــه ګنـــاه ســـزا واره کـــړي او ځـــان د ټـــویټر والـــو پـــر ځـــای پـــر خدای وسپاري، د ولي درجې ته به نږدې وي.

❖ په پرېکړو کې احساسات؛

مـــوږ چـــې کلـــه غوســـه شـــوو لـــه یـــوه چـــا ســـره د ورانـــې او واټـــن نیولـــو پرېکـــړه کـــوو، او چـــې لـــه یـــوه درکـــه یـــوه ګـــړۍ خوښـــې ووینـــو ورســـره د زړه پیونـــدولو پرېکړه کوو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دواړه د احساساتو حالات دي، هيڅ فکر پرې نه دی شوی، او حتمي ده چې دغه پرېکړې ډېرې اوږد مهالې نه وي.

نو ځکه خو يو عالم وايي پر يوه او يا لږو پېښو له چا سره د عشق او کرکې پرېکړې مه کوئ، د يوې ورځ بدۍ تر شا لاملونه وپلټئ او ويې بخښئ او د يوه ساعت خوښۍ کيسه د مننې په ويلو وساتئ.

❖ انسان ډېر کله پر احساساتو کابو نه لري. هغه هوښيار يې که يوه موده د مسکا سيوري کې پټ وساتي يو وخت يې د عقدې په جامو کې ښکاره کړي.

❖ د ژوند تولې کيسه د پرهېزګارو له خولې نه وي، خطا کار هم واورئ بيا به د قضاوت چاره اسانه وي.

که د اورېدو هنر نه لرو، د ښو پرېکړو تمه هم بايد ونلرو.

❖ که له ماتې وروسته بل فرصت او موکې ته ځان کې له بدلون راوستلو پرته په تمه يو، معنا دا چې د يوې بلې ناکامۍ شېبې شمېرو.

❖ وايي د حسود او تنګ نظري انسان درناوی له دې امله وکړئ چې له زړه يې منلې تاسو ترې مخکښ ياست، نو د تنګ نظرو درناوي ته چې دليل شته د نورو خلکو درناوی خو بې دليله په کار دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- د ژوند تجربه دا ده که مزل کوئ لار ورکېده پکې وي، که تل ليکل کوئ تېروتنې ورسره ملې دي، که د نورو خوشالي غواړئ د خپل زړه درد ورسره تړلی دی.

لنډه يې دا، هغوئ چې کار کوي تېروتنې کوي هغه چې تېروتنې يې نه وينو د کار او زيار ځرک يې هم نشته.

- هيڅکله نه وايم « له ويرونکو شېبو سره مخ شوم» ښه ده چې ووايم« دغو شېبو کې زه وډارېدم.» مسوليت منل، ځان پېژندل دي، هغوی چې ځان وپېژانده خپله لاره موندلی شي.

- د افغانستان د ۷ ورځو پاچا امير نصرالله خان د خپل ورور امير حبيب الله خان له وژل کېدو وروسته د جلال اباد په سراج العمارت کې د هغه له خاورو ته سپارلو سره مخالفت وکړ، او ويې ويل ودانۍ پر هديرو نه اړوو، او دا يې هم دليل کړ «که هيواد سبا د کوم بهرنې يرغلګر لاس ته لويږي د پاچا مړی به مو په سپکاوي له دې ځای لېږدوي.»

تولو ومنله او شهزاده عنايت الله خان له سرک پورې د ګلف لوبغالی چې پلار يې په ۳۰ زرو کابليو روپو پېرلی و د قبر لپاره غوره کړ چې اوس مهال په امير شهيد بڼ ياد دی.

دا وطن د چا ازار وهلی چې پيړی پيړی کېږي د بهرنيو تاړاکونو له ګواښ سره مخ دی ان د پاچا د دفن لپاره د ځای په غوراوي کې هم د اوږده مهال هيله نه لرو.

تاريخ

- مونږه د لارورکو نه د لار پوښتنه مه کوه

لوټ بهير ته ګوره د سالار پوښتنه مه کوه

څوک بريتو زندۍ کړل څوک دږيرو مراندو وتړل

دې بدبختو خلکو کې د دار پوښتنه مه کوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بس په یوه څوکه، یې ایمان او وجدان غوټه کړه

کوم ځای ته رسېږي ددې تار پوښتنه مه کوه

هر یو خپله لار لري د خپل شیطان درشلې ته

خوله درته ګنډي د خدای د لار پوښتنه مه کوه

نه چې ستا د ګټو د موندلو دوعا سپکه شي

خیال پیره زمونږه د ازار پوښتنه مه کوه!

موټې غنم واخله دوزخي لوږه دې غلې کړه

پورته د انبار د سر ښامار پوښتنه مه کوه

انبار

❖ دیوبند-سیاست او مذهب

د افغانستان د خپلواکۍ له اعلان سره ۱۹۱۹ کې د پاچا امان الله خان له ډاډګیرنې سره د جمعیت علما هند بنسټ رامنځ ته شو.

دې بنسټ کې د دیوبند هغه عالمان ځای وو چې کلونه یې د هند پر نیمه وچه د اسلام او مسلمانانو لپاره کار کاوه، او د شاه ولي الله دهلوي د لارې پیرو وو.

دوئ ۱۹۳۰ تر ۱۹۴۰ پورې د برېټانیا د هغه پلان خلاف سخته مبارزه وکړه چې د محمد علي جناح په مشرۍ د مسلمانانو لپاره یې د یوې ځانګړې جغرافیې پلان درلود او وروسته د پاکستان په نوم دغه جغرافیه بیله شوه.

د دیوبند د علماو د مخالفت دلیل دا و چې دې کار سره د اسلامي دعوت د پراخېدو او د اسلامي غورځنګونو د پراخ غوړېدو لاره محدودېږي، له همدې امله ګڼو دیني علماو پاکستان ته له کډې کولو ډډه وکړه.

پاکستان کې په مذهبي ډول بریلوي عقیدې مرکزي ونډه درلوده، ددې لپاره چې هند کې د اسلامي غورځنګونو داعیه وځپل شي، پوځي جنرال

(c) ketabton.com: The Digital Library

ضیاالحق پاکستان کې یو شمیر دیوبندي علماو ته د ګڼو مدرسو د جوړولو امتیاز ورکړ په هغه سوګند چې دغه جغرافیې ته به وفادار پاتې کیږي.

دیوبندي غورځنګ چې څه دپاسه ۳۰۰ کاله یې پر هڅو اوړي، د جنرال ضیاالحق بنه یې پر افغانستان د شوروي له یرغل سره افغانانو کې ډیره دود شوه په ځانګړې ډول سویلي ولایتونو کې ، په داسې حال کې چې د جمعیت علمای هند اغیز لا پخوا افغانستان کې پراخ و.

نور بیا

❖ دیوبند-سیاست او مذهب

دویمه برخه

دیوبند د پلازمېنې ډیلي په شمال کې له هغه لوی پاڅون لس کال وروسته رامنځ ته شو چې مسلمانانو پکې سخت زیان لیدلی و. په ۱۸۵۷ زېږدیز کال کې د میروټ په نامه د مسلمانانو او هندوانو ګډ دغه پاڅون د برېټانویانو او هندي لښکرو له لوري په سختۍ وځپل شو. له پاڅونوالو ډیر یې ووژل شو او ځینې مسلماني کورنۍ له ډاره حجاز یا اوسني سعودي ته وکوچېدې، مالونه یې لیلام او کورونه یې تالا شول.

دیوبندۍ لار د همدغو ځپل شویو مسلمانانو له بدو وروځو په الهام رامنځ شوې بلل کیږي.

دیوبند له هماغه پیله چې د هند اترپردیش ایالت په یوه واړه دیوبند نومي بازارګوټي کې له یوې مدرسې پر فکري لارې بندل شو، بنسټګران یې محمدقاسم نانوتوي او رشید احمد کنکوهي پر دې ګروهه وو، چې د هند پر لویه وچه د اسلام د یوه پیاوړي مرکز او راتولیدو یو ځای وساتي.

دیوبندیانو په هند کې د سیداحمد خان هندي په مشرۍ له هغو مسلمانانو سره سختې ډغرې هم ووهلې چې ویل یې د برېټانیا تر نیواک لاندې هند دارالسلام دی، نه دارالحرب، مسلمانان باید ورسره د ګزارې او ارامۍ ژوند وکړي. سید احمدخان ویل د انګریزانو خلاف د جهاد پلمه ځکه نشته چې هغوئ پر مسلمانانو کوم جبر او زور نه کوي او نه یې دین ته خطر دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پاکستان له جغرافيې رامنځ کېدو وروسته د ديوبند سياسي لارې پر يوه او بل نوم وځپل شوې تر هغه چې د وخت د برېټانوي سياست په خوښه د دغه فکري مکتب پاکستانه بنېه غښتلې او د جمعيت علما اسلام له بنسټ ايښودنې سره د مولانا شبير احمد عثماني په څير غښتلي کسان له جمعيت علمايي هند جلا شول. خو په هند کې د مولانا ابو الکلام ازاد په څير فکري خلک وو چې ډېر پام يې پر دعوت او فکر خپرولو وساته.

دا فکري ډله ځانونه د اهل سنت والجماعت پيروان بولي، د حنفي مذهب مدافعين او د ژوند چارو کې حنفي فقه يو معتبر سند په توګه پالي.

په لومړيو کې يې تربګنۍ له ځينو بريلوي ډلو، شيعه ګانو او صوفيانو، سره وې خو ورته وخت کې يې تصوف ته هم پراخ ارزښت ورکاوه، او د چشتيه، قادريه و سهرورديه لارې پاللې.

په وروستيو کې چې د اهل حديثو او په ځانګړې ډول د محمد بن عبدالوهاب النجدي پلويان سويلي اسيا کې په خوځښت شول له ديوبنديانو بريلوي تربګنې پاتې او له اهل حديثو يا د هغوئ پر اصطلاح له وهابيانو سره پر شخړو کېوتل. په لومړيو کې بريلويانو او ځينو صوفيانو ديوبندۍ لاره وهابيزم باله خو وروسته دغه خبرې سمې نه خوړ.

بل وار به د ديوبند پاکستانۍ بڼه کې د افغانانو ونډه او سياست کې يې پر اغيز وليکو، ان شاالله.

تر بيا.

❖ ښکارېږي چې همدوی د دې دنيا سوچه اولاد دی

د خاورې او د ټولو پښتنو رنګونه يو دي

اباسين يوسفزی

❖ ترهګري ايډيالوژي نه ده بلکې تاکتيک دی، هغه تاکتيک چې لويديځه نړۍ کې خورا پخوانۍ رېښې لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پــر افغانســتان د امریکــا پــوځی تیــری د هغــو مخکنیــو چپــاونو او نیــواک درس هیــرول و چــې فرانســې پــه الجزایــر او بریتــانیې پــه کینیــا کــې درلــوده، د افغــان انګریز جګړې او د شوروي ماتې د زده کړې نور تاریخي څپرکي دي.

لوېدیځو پوځونو کله هم سړي جنګ یا ګوریلایي جګړه نه ده ګټلې.

تاسـو چـې د بـل هیـواد کـې لـه ځـایي خلکـو سـره جګـړه کـوئ پـه یـاد ولـرئ چـې ستاسـو لښـکر بـه کـور تـه د سـتنېدو تلوسـی وي، او کـه سـتړی شـي حتمـي بـه سـتنیږي، هغـوئ چـې خپـل هیـواد کـې جګـړه کـوي هـم هلتـه پـایي هماغـه یـې د دمــې او هیلــې ځــای دی، نــو د ورغلــو پوځونــو بریــا او اوږدمهالــه نیــواک ناشونی دی.

کــه لــه تاریخــه زده کــړه کېــده نــو د پــوځي یرغلونــو پــر ځــای بایــد د بلــې لارې فکـر وشـي چـې پـر یـو چـا خپلـه بابـایي او اغیـز ومنـل شـي. دا نـاارامي ده، کـه امریکا افغانستان ته تللې وه او یا روسان د چا ځمکه نیسي.*

لــه افغانســتانه د امریکــایي پوځیــانود وتلــو پــر کلیــزه د لنــدن میشــتې لیکــوال ګوین دایر د لیکنې لنډیز.

❖ لبنــان کــې د نغــدو پیســو کمــی د کــړکېچ تــر بریــده دی. د بــانکونو مخــې ته خلک په اوږدو اوږدو کتارونو کې ولاړ دي.

بانکونه لږه اندازه پیسې خلکو ته ورکوي.

بســام الشــیخ حســین پــه یــوه بانــک کــې لــه دوه ســوه زرو ډالــرو ډیــرې پیســې لــري، پــلار یــې ناروغــه دی او درملنــې تــه پنځــه زره ډالــره اړتیــا وه، بســام ســاعتونه ســاعتونه پــه کتــار کــې تیــر کــړل خــو هــومره پیســې یــې ترلاســه نــه کړې.

اخـر یـې لـه کـوره ټوپـک راوړ د بانـک دننـه یـې ځـان ورسـوه، او پـه لـوړ غـږ یـې خپلـه غوښـتنه تکـرار چـې پـلار مـې نـاروغ دی کـه مـې لـه پیسـو پنځـه زره ډالـر دا اوس رانکـړئ شـر جـوړوم، دا یـې هـم وویـل چـې کـه پیسـې راکـړئ ځــان بــه د وســلې راوړلــو لــه کبلــه پولیســو تــه هــم وســپارم. بــانکوالو خبــره ومنلــه، پیســې یــې ورکــړې هغــه پــه یــو لاس واخســتې او نــږدې کتــار کــې ولاړ ورور ته یې ژر په بل لاس ورکړې او ځان یې پولیسو ته وسپاره.

د الغد تلویزون له پانې په مننه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

❖ د هنر زور؛

د عرب نړۍ تر ټولو لویه جنازه چې دوه نیم میلیونو کسانو په کې ګډون کړی وو د عبدالحلیم حافظ هغه وه. یوازې جنازه کې د ګډون خبره سرټکي نه وو، ځلورو مېرمنو چې د هغه د غږ مینه والې وې د خپلو کورونو له بانګوټۍ یې ښکته ځانونه وغورځول او ددغه مصري سندرغاړي د مرګ په اواز اورېدو بې له ژوند سره مخه ښه وکړه.

عبدالحلیم علي شبانة د ډېرو مصریانو لپاره اتل و، خو یوې مرګونۍ ناروغۍ یې غږ او وجود وځپه ډېره موده د ناروغۍ پر بستر ورنځېده. د۱۹۷۷ کال د مارچ پر ۳۰ د لندن یوه روغتون کې له ژوند او سندرو پرېوت او په ۴۷ کلنۍ کې چې د زوکړې نیټې ته یې څو ساعتونه پاتې وو روح یې ښنتن ته وسپاره.

وروستۍ سندره یې د نزار قباني د قاریه الفنجان په نوم یو شهکار شعر و چې د عبدالحلیم حافظ له غږ سره دادی نیمه پېړۍ کېږي لا هم ازانګې کوي، او د ډېرو مصریانو لپاره د سهار موسیقي او ترانه ده.

هنر تر سیاستونو او مادي شتمنیو ډېر زورور او د ډېر عمر لرونکی دی.

❖ د کورنیو چارو چار سمبالي وزیر په یوه کمساري ګام سره هغې پولیسې ته اعزازي رتبه ورکړې چې دوه اونۍ وړاندې کابل کې د ډله ایزو بریدګرو سره مقابله کې ووژل شوه. وزیر په یوه مکتوب کې دا هم ویلي چې د پولیسې کورنۍ ته به د هغې معاش د اوږده مهال لپاره ورکول کیږي.

کمساری ګام ځکه دی چې ددې واکمنې ډلې مشرانو هیڅ یوه وینا کې له خپلو هغو میرمنو او یا کورنبو مننه ونه کړه چې دوئ ته یې کلیو او باندو کې سختو ورځو پر مهال خواږه برابر کړي، په جګړو کې یې جامې ورمینځلې او ان ځینو پېښو کې خو یې وسله والو فعالیتونو کې هم د رپوټونو له مخې ونډه درلوده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دوئ پر ونډه چوپتیا یو له هغو کولتوري مسلو ده چې د ښځو په نوم یادولو ورته ځان کم ښکاري، او له قران او پیغمبري روایتونو خپل کلیوال رواجونه ورته مهم کېږي.

داسې حال کې چې نوري میرمنې تري هیواد کې کار ډوډۍ او ازادۍ غواړي.

د خلکو وینا ده که شریعت غواړئ له دینه دې نور رواجې او کلیوالي روایتونه لیرې شي او په دې توګه دې له هغه شرمه خلاصی وموندل شي چې کال کېږي د خپلو لونو ښونځي یې تړلي او دین یې رواج ته اړولی.

- د امریکایي اکمالاتو یو قراردي چې اوس یې لویه پګړی تړلې او ځان ورته سرغازي ښکاري د چاپیریال ساتني ملي اداري یوه مامور ته یې چې کلیوال یې دی پېغور ډوله ویلي و-لوړ لوړ مه غرېږه تا هم مرتد رژیم کې کار کړی. هغه ورته ځواب ورکړی و چې زه خو د چاپیریال ساتني یو عادي مامور وم او تا خو له امریکایي پوځیانو سره قراردادونه او پروژې درلودې مورچې دې ورته سمنټي کولې نو اوس انصاف وکړه مرتد ته شوې که زه؟ سړي له وارخطایۍ پګړی ټینګه کړې وه او ویلي مو. خو یې اقتصاد ته تاوان رسولو ځکه مې له پې ار تې پروژې اخستلې هغې ته روایت و، علما وپوښته.

دلته لندن کې د یوه چا په اړه یو ځوان غږېده چې دا مې ډیر بد ایسي د مسلمانانو خلاف دی، دې ظالم هلمند ته پوځیانو لېږلو ماموریت کې کار کاوه. ما ویل سړیه چا پسې دروغ تړلې، دی خو دوکانداري لري. ویل یې نه زه ثبوت لرم.

د څه ثبوت؟

وایي ما خپله ترجمانی دندې ته نوم لیکلی و ده خنځیر کسان غوره کول او زه یې انتخاب نه کړم.

ماول ښه نو که ته یې انتخاب کړی وای دا دله به نو بیا ډیر ښه سړی او ښه مسلمان و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبره داده چې موږ ډېر لنډپاري او احساساتي مخلوق يو، قضاوت د ځان په خوښه او د ځان په ګټه کوو.

الله مو دې مل شي.

❖ د واکمنيو بدلون انساني ټولنه کې حتمي دی، يوازې د څښتن تعالی پاچاهي بې له شک او تل ولاړه ده.

فرعون له خپل ټول غرور او اوږدې واکمنۍ وروسته په نيل کې د خپلې ماتې او کمزورۍ چيغه وکړه،احمدشاه بابا چې د ډهلي پر تخت واکمن و، ورځ راغله چې ننګيالي بچي يې د ناروغۍ درملنې لپاره تورخم او سپين بولدک کې په زاريو،زاريو پښتونخوا ته د اوښتو خواري کوي.

د شام، مصر،عراق او ترک سلطنتونه چې په وينو ګټل شوي وو، نښې يې هم پاتې نه دي، روس انګريز، امريکا، چين او جاپان په ځلونو ځلونو يو بل مات کړي او شړلي.

نو! ښه هغه او توريالی هغه چې د خپلې ټولنې وګړو ته د پوهې او زده کړو داسې مشالونه بل کړي چې که هرڅوک واکمن وي ، دوئ پکې خوار نشي او دخيتې په غلامۍ د فکر نړۍ ونه پلوري.

❖ چې نه دې وطن کې د مکې او مدينې سپيڅلي ښارونه شته، نه بيت المقدس پکې دی او نه دې د خلکو د دين پوهنې او ديندارۍ کچه دومره وي چې په سلو کې ۸۰ دې د خپل لمانځه پر معنی وپوهيږي، نو هلته کفار بد کوي چې د مذهب په نوم ځي؟

حتمي ده چې يا مو جغرافيه د جګړو لپاره جوړه ده، يا موږ جنګ مزاجه يو او نړۍ پوهيږي چې څنګه مو وکاروي.

زموږ د وطن تاريخ هم په سخته تفسيريږي، او شننه يې هم ګرانه ده. ---
----

❖ د برېتانيا د وسلوالو ځواکونو پخوانی لوی درستيز جنرال سرنيک کارتر وايي د طالبانو منځ کې د نوي فکر او منځلاری خلک هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

شته وايي سراج الدين حقاني چې شل کاله زموږ غليم و يو موډرنيسټ او پر دې عصر پوه سرخلاصی سړی دی.

هغه د بي بي سي 4راديو ته وويل که افغانستان هير شي د ګواښ تمه دې وشي، چې ترهګري به پکې وپايي.

د کابل اوس مهالی والي مولوي ندا محمد نديم خپلو ډله ګرو ته يوه وينا کې وايي، خپلې قرباني، ستړياوې او دربدرۍ تير شوي تکليفونه پر خلکو مه خرڅوئ پر ولس يې احسان مه کوئ، که دې د خدای لپاره کړي وي نو معمله دې له خدای سره ده پر خلکو يې ولې پورته کوې.

کبر، غرور، پايلوڅي، څنورې-برېتورې بڼې د مسلمان کار نه دی، پر لارو کاږه واږه مه ځئ.

يو دوست وايي د ډيرو مشرانو ويناوې يې سمې او د خلکو پر زړه دي، عمل کې ډير څه نه پلي کيږي.

بل وويل توپير دادی چې زموږ خلک خبرې له قران او حديثه کوو، عمل د خپل مزاج د خيل، قوم او کليوالو رواجونو له مخې کوو، هغه رواجونه چې نيم يې د شرعې خلاف دي،لکه د نجونو د زده کړو بد ګڼل.

نو ملا صاحبانو!!! د خدای امر ومنئ د کلي پېغور مه منئ، د نجونو ترلې ښونځي پرانيزئ.

- له انګريزي ښکېلاکه د افغانستان د خپلواکۍ بېرته اخستلو کې د قومندان نادرخان پوځي ځيرکتيا او د شاه امان الله خان د سياسي پوهې او قيادت ترڅنګ د نوم ورکو افغان غازيانو قرباني د هېرې نه دي.

ايبله پښې، پر ولږه او تنده له نړيوال ځواک سره ډغرې د يوه منظم پوځ د وس خبره نه وه خو د يوه هوډمن ولس مبارزې د فرنګي سپينې وتښتولې.

د تاريخ نامرده پاڼې او د واک نشه تل نوم ورکي سرتيري هيروي، د خدای په ياد ښه دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زمري ۲۸ د هيواد د خپلواکۍ ورځ مو مبارک، ځښتن مو دې هيواد له ګدايۍ ،بې وزلۍ او جهالت له منګولو هم خپلواک لري.

- که د مقامونو او واکمنو موده اوږده وای ډېرو انسانانو به د فرعونيت دعوه کولی، چا به د دين او چا به د ملت پالنې په نوم د ولس وينې څښلی. د واک تنده د انسان تر ټولو ناوړه حوس دی.

خالق تعالی ستر عادل او قادر رب دی ځکه خو د چا پاچاهی او چارواکۍ پر يوه حالت نه پرېږدي.

نادان مخلوق واک ته رسېده خپل کمال او فتحه ګڼي او ناکامي د الله تعالی امتحان بولي، په اصل کې واک ته د انسان رسېده تر ټولو لوی ازمايښت دی.

که موږ د شرعي نظام خبره کوو، لومړی دا مهمه ده چې د دغه نظام چلونکي څه ډول انسانان دي؟

له مشرتابه تر عسکره بايد دداسې نظام خلک محمدي ښايسته اخلاق ولري. اخلاق پګړۍ تړل او څڼې لويول نه دي، اخلاق د ژبې لاسو او پښو چلند دی.

له بدغه مرغه په دې وروستيو کې چې د ځينو کسانو د نيونې ويډيوګانې خپرې شوي تاسو د وسله والو کسانو چلند وګورئ چې څه ډول ښکنځل او کوڅه ډبې خبرې کوي، تاسو پر ټويټر د نظام سپاهيان وګورئ څومره ستغ، سپورخولي، ښکنځلمار او بې منطقه به يې ومومئ.

ښکنځل ، پر ژمنه نه ودرېده او بد خلکت د منافق کار دی.

دريغه که دامربالمعروف اداره تر هر څه مخکې د خپل نظام ددغه ډول خلکو د خلق سمونې لپاره ټولګي جوړ کړي، که دوئ سم شي ګټه يې عامه ده.

- تمه سپی ده؛

(c) ketabton.com: The Digital Library

کــه د هیلــو هــدیره کــې بــې کســه روان یاســت، او یــوازې یــوه هیلــه مــو د تمــې پــه تار پر هوا ساتلې، نو وانګیره چې کال به اوړي خو هیله به سر نشي.

کــه همدغــه ســړی یــا د خوشــال بابــا خبــره ســړی تــر تاســو در غځېــدلی د تمــې تــار در پرېکــړي، ســم لاســي بــه ژوبــل شــئ خــو ډډه مــه لګــوئ ، پورتــه شــئ خــالق تعــالی تــه وواياســت بخښــنه غــواړم پــر ناځوانــه مخلــوق دې بيــا زړه نــه تــړم یــوازې روغتيــا راکــړه او ګــوره چــې د خپــل ارمــان غــره تــه د کــال مــزل په يوه ورځ وکړم.

له هغوئ منندوئ اوسئ چې وختي د تمې تار در پرې کوي.

د افغانســتان ســوله پــال پاچــا ظــاهر خــان یــوه مرکــه کــې ویلــي وو، ځکــه مــې ډيــرې خبــرې او تقريرونــه نــه خوښــيږي چــې ښــايي کلــه داســې خبــره پــر ژبــه راشــي چــې یــو څــوک ژوبــل کــړي، د خلکــو خــوړول ډيــر اســان کــار دی خــو لويه بدي ده.

ريښــتيا وايــي ډېــرې بــې فکــره خبــرې خــو کلــه کلــه نــاورين کــې هــم د خلکــو لــه خــولې پــه داســې انــداز کېــږي چــې هغــوئ يــې لــه ښــه او ســپين نيتــه او يــا خواخوږي ګڼي خو نور پرې سپک او توهين شي.

❖ د قــران کــريم پــه نــوم مســينجر تــه پيغــام راغــی، لــه ډار او حيــا مــې نشــو پرانســتلی مــا ويــل حتمــي بــه يــې ليکلــي وي چــې د خــدای لــټ بنــده ورځ کې خو مې لږ تر لږه يو وار لمس کولو سره لوله.

ســاعت وروســته مــې پيغــام پرانســت پکــې ليکــل شــوي و، فضــلی مــولا يــم کــه انګلنــډ کــې څــوک ماشــومانو تــه قــران پــړاوول غــواړي ارازنــه پــرايس کــې بــه انلاين ټيچينګ ورته کوم.

مــا ويــل خــدای خــو دې پــه دې ټيچينــګ خــوار مــه کــړه دا نــوم خــو بــه دې پــر فيسبوک خپل ليکلی وای نه د قران کريم.

❖ د تــونس ښــار يــوه کــافی کــې يــو الجزايــری رانــه پوښــتي د کــوم ځــای يــی؟ ورتــه مــې وويــل افغــان! د وروســتی زلزلــي لــه املــه يــې خواخــوږي راسره وکړه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ویل واه زموږ له متعصبینو خو پردي هم ښه دي پر ویرنه مو راسره خواخوږي ښيي.

وروسته يې وويل بختور یاست د طالبانو په څير شرعي نظام لرئ.

ومې وویل کور ودان خدای دې يوه ورځ تاسو هم د ټیک همدغه ډول نظام څښتنان کړي.

سخت رابرګ شو .

وايي نا هغه خلک ډیر تند لاري دي، خورا زوږ فکر لري اوریدلي مې دي د نجونو ښونځي يې تړلي، زموږ هیواد

باید پر مختګ وکړي نه شاتګ.

نور مې بحث ورسره ونه کړ چې ايا د طالبانو په څیر نظام يوازې زموږ د هیواد لپاره ښه نسخه ده که نوره اسلامي نړۍ يې هم باید عملي کړي.

له سړي سره مې مخه ښه وشوه او پر دې وپوهیدم چې زموږ خواخوږي لا موږ ته هغه څه نه غواړي چې باید ويې لرو نو دوښمن به راته کله ښه ورځ وغواړي.

زما نصیبه ګنډېریه!

❖ د اوکراین یو سرتیری ګیناډي دخپل هیواد له لوري دشوروي لښکرو په ټيل کې پر افغانستان د ناروا چپاو په ترس کې ولیږل شو او بیا افغان مجاهدینو ونیوه.

هغه ډېر وخت مجاهدینو سره ملګری و، افغاني سره يې واده وکړ او ژوند يې جوړ کړ.

۳۰ کاله وروسته خپل وطن ته په ناروغ وجود ستون شو .

خویندو-ورونو يې د وینې په مینه ښکل کړ خو کلیوالو او نورو خپلوانو ترې مخ واړوه هیڅ د ښه راغلاست لاس ور نکړ له دې امله چې له خپل هیواد سره يې خیانت کړی او د مرګ له ډاره له خپل غلیم سره پاتي شوی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګيناډي مې ۲۰۱۷ کې د هغه کور کندوز کې وليده، ويل يې سره له دې چې پخپله پرېکړه خوښ دی خو بيا هم کله کله د اوکراين د خلکو وطني مينه ټکان راکوي او دا چې زه پکې خاين بلل کېږم.

مور په ښوونځي کې د ځنګلونو د قاچاق او بې رحمه پرې کېدو اړونده تمثيلي ټوټه وړاندې کوله، د چارتراشو تر ټولو لوی قاچاقبر هر زده کونکي ته له دې امله لس زره افغانۍ انعام ورکړ چې ګواکې ښه تمثيل مو وکړ.

نن مې يو دوست ټيک هماغه ورځ راياده کړه، ټوله کورنۍ يې د سکرو لېږد کې ونډه لري چې ده ته يې هم مخامخ ګټه رسي، وايي وطن تباه شو!

خو مه يې تباه کوئ، يا لږ تر لږ که حکومت يې تبا کوي ولس دې يې مخه ونيسي.

ښاغلی عبدالطيف حکيمي ليکي؛

مه انګېره چې ګواکې ټولو خلکو درته شا کړې، فکر وکړه ښايي ته کوږ ناست يې.

- ❖ د انساني تمدن او پوهې پالنې لومړني مرکزونه، په عراق، مصر او د منځني ختيځ نورو سيمو کې وو. خو چې مسلمانانو له عصر سره ځان سم نه کړ يوازې جګړې يې ميلمنې شوې ان هغه ټوپک چې مور پرې يو بل وژنو هغه هم پخپل کور نشو جوړولی.

درځئ د تونس دويمه کيسه کې موالجامعة الزيتونة ته ورولم، هغه اسلامي پوهنتون چې نړۍ ۱۳ پيړۍ پخوا له اکسفورډ، کمبريج ، او الازهر وړاندې جوړ شوی.

که چا ليدلی وي نو تکراری احسن دې يې وګني.

(c) ketabton.com: The Digital Library

❖ «دا وخت احساسات د ځان له قیده خلاص شول، د تکبیر ملکوتي نعرې شوې، غونډې داسې تغیر وخوړ، لکه د نبي کریم صلی الله علیه و سلم په راتګ چې دنیا بدله شوه.

دغه عظیم منار انانیت نه درلود، هځه یې کوله، چې په عادي او غیر تشریفاتي ډول تالار ته را ننوزي»

دا د طالبانو د غورځنګ د یوه غړي عمر جلال صاحب د لیکلو احساساتو ټکي دي چې د خپل مشر د لومړي ځل لیدو په اړه یې کښلي.

ورته مې ولیکل ستاسو احساسات پر خپل ځای خو دا انصاف نه دی چې دغه شیبه د حضرت محمدصلی الله علیه وسلم د راتګ له شیبې سره پرتله کوئ.

ګڼو ملګرو یې په ستغو ټکو راته ولیکل د مقایسې او مشابهت توپیر وپیژنه.

ماته سپورو ټکو له امله هلته د دغه توپیر پرځای اخلاق لومړیتوب ښکاره شول او ورته مې وویل منظور مې له الفاظو سره د احتیاط دی که ددین د عالم په توګه درته سم ښکاري ویې لیکه.

حضرت محمدصلی الله علیه وسلم سره د مشابهت په هکله پخپله هغه مبارک جعفر بن ابي طالب ته ویلي و، ته زما په څیر یې(خلقت/اخلاق) یا د حضر فاطمة الزهرا رضی الله عنها په هکله ویل کېږي چې څیره کې یې د رسول الله سره ورته والی درلود، د مهدي په هکل هم روایت دی چې څیره کې به د نبي علیه السلام په شکل وي.

یا دا چې یو څوک ووایي فلانی محمدي اخلاق لري، بده خبره نه ده.

خو که تاسو د خپل سیاسي رهبر او واکمن تش تالار ته ننوتل نړی ته د حضرت محمد صلی الله علیه وسلم راتګ سره پرتله کوئ لویه نا انصافي او خرافاتو ته په لوی لاس د خلکو باور ور ماتول دي هغه تولنه کې چې د خلکو د لوست کچه خورا ټیټه ده، او په هره لاره د مذهب په نوم سیخدی شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که یوڅوک ددین عالم شي یا دودیز ملا دا معنا نه لري چې هر څه ورته رواه دي.

افغانان علماوو ته ځانګړی درناوی لري خو د درناوي حد مالوم دی.

مور په جومات کې ورو خبرې لا نه کوو وایو پوس پوس مه کوه د الله کور دی، خو ځیني د الله تعالی کور کې په جرات له وسلو سره اتڼ کوي.

له الله تعالی ویره پکار ده او هغه دیني باورونه او درناوی باید وساتل شي چې زموږ ټولنه یې لري.

❖ د نړۍ تر ټولو پخوانی بیرغ د ډنمارک بلل کیږي چې د ګینس په کتاب کې هم ثبت دی.

د هر هیواد بیرغ کې ځانګړې نښې او رنګونه خپل خپل تعبیرونه او تفسیرونه لري، لکه د امریکا بیرغ کې پنځوس ستوري د هغه هیواد د جغرافیې پنځوسو ایالاتونو په معنا بلل کیږي، اسلامي نړۍ کې د پنځه کونجیز ستوري کارول د اسلام د پنځه بیناوو په معنی ده.

دا هم زما د تونس دریمه کیسه؛ د هغه هیواد بیرغ چې له یوې نیمې پیړۍ یې عمر اوړي ان د فرانسوي نیواک پر مهال هم له ریښو مړاوی نشو، سپکاوی یې سخته سزا لري، او درناوی یې د ټولو ویاړ دی.

❖ مذهبي زغم؛ د نړۍ هره هغه ټولنه باثباته او امن ده چې مذهبي زغم په کې وي. اسلام د زغم لپاره تر ټولو پراخه لمن لري او د هر چا د مال او سر خوندیتوب ضمانت پکې شته البته په اسلام کې نه په ځېنو مسلمانانو کې. زموږ ټولنه له دومره تربګنیو جوړه ده چې د حنفي مذهب پیروان د امام شافعي له لار روانو سره یو ځای لمونځ نه کوي، حنفیانو کې نورې وړې وړې ډلګۍ چې د مدرسو او طریقو نومونه یې په ځان ایښي ممبر یې د یوه بل رټلو او سپکولو ته ځانګړی کړی.

زما د تونس کېسو کې مو نن حلق الوادي ته بیایم هلته چې یهودان مسلمانانو ته روژه ماتي تیاروي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تونس ته اسلام ومه زېږدیزه پیړۍ کې ورغلی، او سلو کې ۹۹ وګړي یې مسلمانان دي رسمي دین یې اسلام خو د لړکیو کې لږ شمیر یې نا مسلمانه وګړي هم شته.

مذهبي زغم یې خلک پر یوه دسترخوان کېنولي او ژوند کوي.

د مولانا صاحب بسمل پر پاڼه د استاد مصطفی محمود له نکله لیکل شوي:

کله چې کافر او مسلمان پر سیند لاهو شي الله جل جلا له به هغه څوک ژغوري چې لامبو وهل یې زده وي.

جاهل مسلمان به ډوبیږي، او کافر آب باز به ژغورل کیږي

ځکه چې د الله جل جلاله هغه څوک نه خوښیږي چې جاهلان او بې کماله دي.

ښه ژبه او ښه توب دا نه دی چې د هر دور واکمن ته جناب/علیقدر وویل شي.

انسانیت دادی چې په یوه دور کې دې هم ښکنځل ونشي او داسې سپکاوی چې سباپرې ټیټ ګوري او د هماغه رټل شوي مخ ته ولاړ یو.

افریقایي الاصله امریکایي لیکوال ایدوو کوینیکان وایي که غواړئ ستاسو د هیواد پر راتلونکي وغږېږم د خپلو اتلانو نومونه راته واخلئ هغه چې ستاسو ځوانان پرې زړه تړي.

نو فکر وکړئ زموږ د دا تېرو څو لسیزو د اتلولیو معیار څه و، نو خپل حال د هماغه لنډ تېر زېږنده وګڼئ.

که اتل مو د جګړې له ډګره غوره کړی وي، حتمي ده چې د جګړې له کیسو سره به ژوند کوئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

محمد اسلم شینواری چې ځان یې قومي لیډر بالـه؛ خلقیانو پارچمیانو د افغانستان ملي بیرغ لـه ارګـه کـوز کـړ، پـردی شـوروی جنـډه یـې پـر هېـواد رپانـده کـړه، تـک سـور بیـرغ ټیـک لکـه د وطـن د حالـت وینلړلـی رنـګ، ملي پوځ یې د ګوند په نوم کړ(خلقي اردو).

ورپسـې مجاهـدینو د هیـواد ملـي بیـرغ تنظیمـي کـړ، او پـه راولپینـډۍ کـې یـې پـه تور،سـپین او شـین درزي پـر همـدغو رنګونـو وګنـډه او پـر کابـل یـې پورته کړ.

زمـوږ پـه منـګ نسـل چـې کـډوالۍ کـې مـو ماشـومتوب تېـر کـړی و، نـه د هیواد د ملي بیرغ له رنګ خبر و، نه د پوځ له جامو.

محمد اسـلم شـینواری چـې د راډیـو تخنیکـي انجنیـر و، تـل بـه یـې لـه ځانـه ملـي درې رنګـه بیـرغ تـاو کـړی و او کلـه کلـه بـه یـې د افغانسـتان د ملـي پـوځ پخـوانۍ جـامې او بیلابیلـې رتبـې هـم پـر سـینه ځړولـې وې، د مجاهـدینو او بیـا د طالبـانو لـومړنۍ واکمنـۍ مهـال و، زمـوږ د ښـونځي د رخصـتۍ پـر وخـت به په یوه هسکه ولاړ و او پر واړه لوډسپیکر به یې د وطن خبرې کولې.

خلکـو بـه لیـونی بالـه، ویناوو پسـې بـه یـې خندېـده خـو مـوږ تـرې د هیـواد ملي رنګونه او هویت زده کړ، د احسان پوروړي یې یو.

وایـې نـن یـې روح ځښـتن تعـالی تـه وسـپاره(خـدای دې د ټېـي افغانسـتان د مظلوم او معصوم بچي په توګه د رحم او لورینو ډالۍ ور نصیب کړي.

امین یا رب

زبیر صالح د عقل نکل کا؛

عقـل یـوه ورځ لـه یـو انګرېـز سـره پـر لاره ملګـری شـو ځـان یـې ور پېژنـدو او تـولې خپلـې ځـانګړنې او ښـېګڼې یـې ورتـه واورولـې انګرېـز یـې لاس ښکل کـړ او ورتـه ویـې ویـل ښـه تـه چـې دومـره لـه ښـېګڼو ډک ملګـری یـې بیـا نـو تـه بایـد تـر مـا وړانـدې روان شـې ځکـه کـه پـر لاره کـوم ګـواښ پېښـېږي نـو وار له مخه به مې خبروې.

عقـل یـې وړانـدیز ومانـه اوس چـې کومـه خبـره او یـا هـم خطـر پېښـېږي انګرېـز یـې وار لـه مخـه چمتـووالی کـړی وي. بلـه ورځ لـه یـوه پنجـابي سـره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملګــری شــو هغــه تــه يــې وويــل،چې زه عقــل نــومېږم او د نــړۍ د هــرې ستونزې پــه چــل پــوهېږم پنجــابي چــې دا خبــره واورېــده ورتــه يــې پېښــې ښــکل کــړې ويــل يــې تــه چېــرې وې صــاحبه تــه بايــد لــه مــا سره څنــګ پــه څنــګ لاړ شــې هيلــه ده مــا يــوازې مــه پرېــږدئ زه ډېــر ډارېــږم ځکــه ډېــر دوښــمنان او ستونزې لــرم لــه وژلــو او ځورولــو مــې وســاته او لــه ســتونزو نــه د خلاصــون لارې را وښاياست.

عقــل يــې خبــره هــم ومنلــه او اوس چــې هــر ځــل لــه ســتونزو سره مــخ شــي نــو يې له ستونزو خلاص کړي.

بلــه ورځ عقــل ځانتــه پــه سـفر روان و لــه ليــرې يــو شــمله ور ښــکاره شــو چــې ګردنــــۍ يــــې ترلــــې وه او لــــه ټوپــــک ســــره مغــــرور روان دی عقــــل منــــډه ور واخېســته او پــه وېــره يــې ورتــه وويــل خــان صــېب زه هــم ســفر لــرم کــه دې خوښــه وي نــو يــو ځــای بــه دا لاره رالنــډه کــړو او يــوه خولــه ګپــه بــه ســره ولګوو.

خــان وويــل زه دوښــمنداره يــم لــه مــا ســره تــګ خطــر لــري بيــا نــور ســتا خوښــه، ځــو ګامــه چــې لاړل عقــل وويــل خــان صــېب زه عقــل يــم هــر څــوک راتــه اړتيــا لــــري زه د هــــر ډول ســــتونزو او کړاونــــو د خلاصــــون لاره لــــرم ،انګرېــــز د ځــان امــام کــړم پنجــابي پــه څنــګ کــې ونېــوم کــه دې اړتيــا وي نــو ســتا هــم مرسته کوم.

خــان صــاحب د ټوپــک لــټ کــش کــړ پــه غوســه يــې ورتــه وويــل چــوپ شــه چــې عقــل يــې ځــان تــه بــه يــې زه تــر تــا ډېــر پــوهېږم مــا تــر اوســه پــلار تــه اجــازه نــه ده ورکــړې چــې تــر مــا مخکــې لاړ شــي تــر اوســه پــورې مــې ورور او ښــځه زمــا پــه څنــګ کــې د تــګ جــرأت نشــي کــولای. تاتــه مــې چــې وخــت درکــړ د دې لپاره و چې ګواکې ډارېږې.

تــه نــور لــه مــا راســره يــو ځــای نشــې تللــی پــه مــا پســې وروســته وروســته راځــه دومره وروسته چې د پښو کش او کړپ دې هم وا نه ورم.

عقــل غريــب لــه ډاره لکــه پانــه رپېــده لــومړی وار يــې و چــې دومــره غوســه او ځــان تــه د ټوپــک شــپيلۍ يــې مخــامخ ولېــده مجبــور شــو د غيرتــي ... خبــره يــې ومنله او په هغه پسې ډېر شاته شاته په ماتو ماتو ګامونو روان شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس چې علیقدر خان صاحب حفظه الله پر هره کنده او ستونزو کې وغورځېږي نو کلونه وروسته عقل ور ورسیږي او خان صیب بیا ورته ووایي کاش پر دې لاره نه وای راغلی. دلته خطر و بیا په ټیټو سترګو ووایي

(کاش وروستیه عقله چې ته ړومبی وای)

- ❖ اروا پوهان وایي هغوئ چې ویناوې په لوړ غږ اوروي، چیغې وهي تل خپل مخالفین مخاطبوي او ځان په حقه ګڼي په اصل کې د یوه تمثیل هڅه، او کاذبه شخصیت جوړونه کوي.

وروستی افغان پاچا تل ارام غږېده، هیڅا ته یې د مخالف خطاب نه کاوه، او هغه سړی چې د ده پاچاهي یې ړنګه کړه ویل یې احساساتي و خو وطندوست هم.

زغم او انسانیت ته یې سلام!

- ❖ دا مه ګڼئ چې یوازې بهرنی لاس وهنې د جګړو او شخړو لاملونه وي، شرعي مسله ده کومه ټولنه کې چې مهرباني او عدالت نه وي شخړې او اورپکی پکې پېښېږي.

- ❖ د علماو او مشایخو د ترور او کړونې پېښې بدې دي خو د حکمت دا خبره هم له یاده مه باسئ چې دې پېښو د کابل ښه چې د پېښور دیني عالمان هم اړ کړي د انسان د ژوند پر ارزښت وغږیږي او هغه قراني احکام او نبوي حدیثونه واوروي چې پکې د انسان وژنې او بې رحمۍ غندنه شوې.

دا یو مثبت بدلون دی چې زموږ د ټولنې مذهبي خېرې د ژوند ارزښت ته قایل شي.

ان شاالله یوه ورځ راتلونکي ده چې همدا علما به د هغو چارواکو زېل او ناخبري هم ننګوي چې د نجونو د تړلو ښوونځیو له تاوانه بې خبره دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله تعالی دې د حق ویونکو او مواحدو علماو ساتندوی شي.

دنجونو_ښونځي_پرانیزئ

❖ د مشرانو جرګې د قدر وړ مشر په درناوي او امنیت لپاره د جلال اباد ښار څو کوڅې او عامه لارې پر سمنټي دیوالونو بندې وې، دغلته یوه میشت عادي ښاري به نیم ساعت پر بله لار مزل کاوه چې خپل کور ته ورسیږي، خو ما هیڅکله دا اټکل نه و کړی چې لشکر ګاه کې دې یوه لویه عامه کوڅه د یوه عادي ولسوال لپاره دیوال او بنده شوې وي.

بلخ کې مې یوه خبري کنفرانس ته پوښښ ورکاوه، ویل یې سیاسي دفتر کې به والي صاحب وینا ولري، ما د عربو د شاهي قصرونو کیسې اورېدلې وې، خو دا وړ رنګین قصر مې خوب کې هم نه ولیدلی، هغه هم بې وزلي افغانستان کې، سیاسي دفتر د والي صاحب شخصي دفتر او بلاتشبیه جنت و.

پخوا به خلک بهرنی نړۍ ته تلل د حکومت دنده به یې د کم معاش لپاره پرېښوده، خو وروستي جمهوریت کې به له لندن او واشنګټنه کابل ته حکومتي دندې ته تلل او څو میاشتې وروسته به یې دوبۍ او ترکیه کې د دمه ځای لپاره یو کور اخسته.

او چې خبره لاړه!!!!

د نظام پرځېدو لپاره یې لویو یو پر بل پړه اچوله او وړو یې رسنۍ ملامتولې چې ګواکې حکومت یې تخریبوه، یوه هم اخلاقي جرأت ونه کړ چې ووایي وطنه ومو بخښه خپل کور مو نه ګڼلې د مزدورۍ بازار مو وې او لوټ شوې.

❖ حاجي صاحب ذبیح الله مجاهد راته یوه مرکه کې ویلي و، د حکومت د ټاکنو معیار یې قرباني ده. هغه وخت راسره یوازې دا پوښتنه وه چې که د قربانۍ بدل کې څوکۍ ترلاسه کوئ د سپېڅلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنګ او د الله د لارې نوم مو ولې کاروو، که مو ثواب لپاره جګړه کوله نو پر څوکۍ اخستو خو مو ثواب پر سیند لاهو شو.

او نن د دغه خبرې یوه بله څنډه راته روښانه شوه، کله چې مسلکي څوکۍ د ډلې ټپلې او قربانۍ په نیت لیلام شي د خبرې سرې ورکېږي. د کابل او اسلام اباد پر سوداګرۍ مې غوښتل یو څوک وغږوم، ویل یې وزیر صاحب بوخت دی په ټول امارت کې یو داسې څوک پیدا نشو چې پر اقتصاد او سوداګرۍ علمي او مسلکي بحث وکړي.

الله دې پر هیواد او خلکو خپل رحم وکړي.

ښې نه ښکارې د وخت د نېزه والو ارادې

تندیه! نو تر کومه پورې ډال به دې ساتم

زما سرکشه سره! څه بې ځایه دې شیندم

پښتون یمه د عقل نه کنګال به دې ساتم

جونګړې ته مې وی چې ورانوې دې یو سړی

چې ور به دې ساتمه که دېوال به دې ساتم

اقبال مومند

- ❖ سید جمال الدین افغان پورې تړلې یا تړې نکل خبر ده چې ورته وویل شو، نیواکګر لکه لیوان داسې دي، د هغه ځواب و که تاسو پسونه نه وی لیوان نه درپسې راتله.

ازمایل شوي، ناکام اوفساتي خلک داسې نه دي چې د نیوکې حق نه لري یا خو ښه او بد نشي بیلولی، مهم یې د ژبې توري دي چې په کوم رنګ یې اوروي، د عقدې او که د زړه سوي په نیت!؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

❖ ذوالنــــون المصـــــري لـــــه ۷۹۵ تـــــر ۸۵۹ زیږدیــــزو کلونــــو تــــرمنځ ژونـــد کـــړی، د تصـــوف لــــه مخکښـــانو او پوهـــانو یـــو و. مصـــر، شـــام، عـــراق او یــو څــه مــوده مکــه مکرمــه کــې هــم اوســېدلی. د اســلامي فقــې ترڅنــګ یــې کیمــا او طبــي علــوم هــم لوســتي و نــو ځکــه د هغــه مهــال هغــو ملایــانو چـــې لــــه عصـــري علومـــو نـــاخبره وو پـــرې د کفـــر تـــور ولګـــوه، ان تـــرې دې چـــې زنـــداني شـــو،خو وروســـته هغـــو کســـانو چـــې د هغـــه اثـــار یـــې لوسته له نامه سره د درناوي الفاظ رحمة الله علیه او نور.. ورته ل.

ښـــاغلی ذوالنـــون صـــوفیزم کـــې د خـــوږې اومینـــه نـــاکې ژبـــې پـــر ځـــایولو هـــم شهرت لري.

یوځای پوښتل کېږي تر ټولو غمجن انسان څوک وي؟

وايي هغه کسان چې بدخویه وي تر ټولو ډېر کړیږي.

د لټۍ او بې کارۍ په تړاو دیني روایتونه خورا څرګند دي.

•د څښتن تعالی د ناخوښۍ وړ ګرځي.

•ټولنه وروسته پاتې کیږي.

•د ژوند له کاروان سره مزل نه کیږي.

او نـــورو تـــه اړ کېـــږي داســـې چـــې لـــه خپـــل تـــول غـــرور ســـره ناســـازه اقتصـــادي حالت کې د یوې ټولنې، هیواد او فرد په توګه دې لاس بل ته غځیږي.

قـــران کـــریم پـــه روښـــانه ډول کـــار او هڅـــه ســـتايي، ســـوره الـــنجم کـــې الله تعـــالی د انسان د کار او خوارۍ په اړه وايي:

وَأَن لَيسَ لِلإِنسانِ إِلّا ما سَعىٰ - له هڅې پرته له انسانه د بل څه تمه نشته.

د نـــا انصـــافه انســـان ذلـــت کـــه دوه ورځـــې ناوختـــه هـــم وي خـــو خپـــل برخلیـــک ورسیږي.

د ســـزا ناوختـــه کېـــده د ظـــالم انســـان د کمـــال نښـــه نـــه ده، الله لا ډېـــره موکـــه ورکوي چې دی پکې خپله برخه پوره کړي او بیا یې درنه بدله وګوري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سوره آل عمران ۱۷۸ ایة کې په دې تړاو د څښتن تعالی ژمنه روښانه ده.

زموږ رب د انصاف او عدالت ښه پلی کونکی دی.

نهیلي نه ښايي چې دومره لوی ډاډ لرو.

د خلکو کړولو او نا انصافیو لپاره یوازې پاچاهان او حکومتوال مه ملامتوئ. د ځان غوښتنې، ماده پرستی او ځان ساتنې ناوړه خویونه د انسان له فطرت سره تړلي، که څوک د یوې ژرندې څښتن هم وي په وار ساتلو، وخت تاکلو او غوراوي کې به تګي کوي. د لوېدیځ پوهان د خپلې ټولنې اخلاقي نیمګړتیا په ځان غوښتنه کې ګڼي او دا چې څوک څه ډول د خپل ګټو لپاره تر پښو لاندې کړې خو ځان وساتې، سره له دې چې ماده پرستي ان د دوئ د نظامونو برخه هم ګرځېدلې.

حضرت علي کرم الله وجهه د څوکۍ او واک تنده او ساتنه داسې څه ګڼي چې خلک پرې ان خدای هیروي، وايي

د مشرۍ او واک حرص انسان د الله تعالی له مینې اړوي.

نو که څوک ټیټ پوړی یا جګپوړی ، دولتي او نا دولتي چارواکی و دغه ځانګړنه یې فطرتي ده. د الله تعالی پاچاهۍ کې یوازې له ګناهونو او چلونو پاک او معصوم مخلوق ملایکې او پیغمبران دی.

<u>د دعا په هیله !!!</u>

پای.

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library